

Person- och reseförsäkringar

Innehåll

1	Försäkrade och ersättningsmottagare	2	Reseansvarsförsäkring	19	
1	Försäkrade och ersättningsmottagare	2	1	Ersättningsbara försäkringsfall och begränsningar	19
1.1	Försäkrade	2	2	Skadeutredning	21
1.2	Ersättningsmottagare	2	3	Ersättningar	21
2	Försäkringens giltighet	2	Allmänna avtalsvillkor	23	
2.1	Giltighetsområde och -tid	2	1	Några centrala begrepp	23
2.2	Giltighet vid idrottsutövning	3	2	Givande av information innan avtalet ingås	23
2.3	Försäkringen upphör	4	3	Inträdande av försäkringsbolagets ansvar och avtalets giltighetstid	24
2.4	Minimipremie	4	4	Premie	25
3	Atomskada, krig och kriminell verksamhet	4	5	Givande av information under avtalets giltighetstid	26
4	Indexbindning	5	5	Skyldighet att hindra och begränsa skada vid skadeförsäkring	28
Privat olycksfalls-, idrotts- och gruppolycksfallsförsäkring		5	6	Orsakande av försäkringsfall	29
1	Ersättningsbara försäkringsfall och begränsningar	5	7	Identifikation vid skadeförsäkring	29
2	Ersättningar	6	8	Otillräknelighet och tvångsläge	29
Barnförsäkring		7	9	Förmånstagarförordnande vid personförsäkring	30
1	Försäkringen träder i kraft	7	10	Ersättningsförfarande	30
2	Ersättningsbara försäkringsfall och begränsningar	8	11	Försäkringsersättning vid skadeförsäkring	31
3	Ersättningar	8	12	Överklagande av försäkrings bolagets beslut	32
Reseförsäkring		11	13	Försäkringsbolagets regressrätt	32
Resenärförsäkring		11	14	Ändring av försäkringsavtalet	33
1	Ersättningsbara försäkringsfall och begränsningar	11	15	Försäkringsavtalets upphörande	34
2	Ersättningar	12	16	Rättigheter för tredje part vid skadeförsäkring	36
Resgodsförsäkring		17	17	Handelsblockad	37
1	Försäkrad egendom	17	18	Hantering av person och skadeuppgifter	37
2	Ersättningsbara försäkringsfall och begränsningar	17	19		
3	Säkerhetsföreskrifter	18			
4	Ersättningar	18			

Detta häfte innehåller försäkringsvillkoren för person- och reseförsäkringar samt tidsbestämt avtal om grupppersonförsäkring.

Följande personförsäkringar kan väljas till person- och reseförsäkringsavtalet:

- privat olycksfallsförsäkring (heltidsförsäkring och olycksfallsförsäkring för barn samt idrottsförsäkring)
- barnförsäkring och
- resenärförsäkring.

Dessutom kan reseförsäkringen kompletteras med resgods- och reseansvarsförsäkring.

Gruppolycksfallsförsäkring kan väljas till tidsbestämt avtal om grupppersonförsäkring.

Över person- och reseförsäkringar uppgörs ett avtal, dvs. personförsäkringsavtal. Innehållet i personförsäkringsavtalet och det tidsbestämda avtalet om grupppersonförsäkring fastställs enligt försäkringsbrevet, villkoren för person- och reseförsäkring och de allmänna avtalsvillkoren. I försäkringsbrevet har antecknats de valda försäkringarna, individuella uppgifter om dem såsom till exempel de försäkrade samt omfattningen av försäkringsskyddet och försäkringens slutålder.

1 Försäkrade och ersättningsmottagare

1.1 Försäkrade

Försäkrade är de personer som antecknats i försäkringsbrevet eller de personer som ingår i den persongrupp som fastställts i försäkringsbrevet.

Förutom personen som antecknats i försäkringsbrevet omfattar resenärförsäkringen även under 16 år gamla medresande egna barn, barnbarn, syskon eller halvsyskon även om de inte antecknats i försäkringsbrevet. Försäkrade är även andra än egna barn som reser med och stadigvarande bor i samma hushåll med personen som antecknats i försäkringsbrevet. Samtidigt medresande under 16 år gammal person kan vara försäkrad med endast en reseförsäkring i LokalTapiola.

I resgods- och reseansvarsförsäkringen är försäkrade också medresande nära anhöriga som stadigvarande bor i samma hushåll med den försäkrade. Nära anhöriga har fastställts i samband med reseförsäkringen.

Den försäkrade ska vara stadigvarande bosatt i Finland och inneha ett giltigt FPA-kort som ett bevis på att den försäkrade omfattas av det finska bosättningsbaserade socialskyddet. Om den försäkrade tillbringar den största delen av kalenderåret utomlands är han inte stadigvarande bosatt i Finland.

1.2 Ersättningsmottagare

Ersättningsmottagaren är den försäkrade eller annan part som är berättigad till ersättning. Vid dödsfall går ersättningen till förmånstagaren.

Anhöriga är förmånstagare om försäkringstagaren inte förordnat annat (mera information om förmånstagarförordnandet finns i punkt 10 i de allmänna avtalsvillkoren). Med anhöriga avses den försäkrades maka/make och arvingar. Med arvingar avses i första hand den försäkrades avkomlingar, dvs. den försäkrades barn och adoptivbarn. Med maka/make avses person som vid tidpunkten för den försäkrades död var i äktenskap eller registrerat partnerskap med den försäkrade. En sambo är inte maka/make i enlighet med försäkringsvillkoren, utan sambo ska separat förordnas till förmånstagare. Anhöriga definieras exaktare i lagen om försäkringsavtal.

Försäkringstagaren kan förordna förmånstagaren för dödsfallsersättningen och mottagaren av dagpenningen med en skriftlig anmälan till före LokalTapiola försäkringsfallet.

2 Försäkringens giltighet

2.1 Giltighetsområde och -tid

Privat olycksfallsförsäkring och barnförsäkring är i kraft i Finland och utanför Finlands gränser i sex (6) månader fr.o.m. det att resan börjat. Barnförsäkringen ersätter endast kostnader för vård av sjukdom i Finland.

Reseförsäkringen gäller på de resor och områden som antecknats i försäkringsbrevet.

Privat olycksfallsförsäkring kan tecknas både som heltids- och fritidsförsäkring. Olycksfallsförsäkringen för heltid gäller både i arbetet och under fritiden. Olycksfallsförsäkringen för fritid gäller endast under fritiden. Olycksfall anses inte ha inträffat under fritiden om det orsakats

- när den försäkrade utfört sådant arbete att olycksfall i arbetet ersätts med stöd av någon lag om olycksfallsförsäkring
- när den försäkrade utfört arbete i förvärvs-syfte i annans tjänst, som yrkesutövare eller som självständig företagare
- i annan motsvarande verksamhet.

Idrottsförsäkringen gäller endast separat avtalad idrottsverksamhet. Giltigheten fastställs i försäkringsbrevet.

Gruppolycksfallsförsäkringarnas giltighetsområde och -tid fastställs i försäkringsbrevet.

2.2 Giltighet vid idrottsutövning

2.2.1 Olycksfallsförsäkring för barn och barnförsäkring

För personer under 16 år gäller försäkringen vid idrottsutövning.

Försäkringen för personer som fyllt 16 år gäller inte vid av idrottsförbund eller -förening anordnad tävling, match eller vid träning inför dessa eller vid övrig träning som ingår i träningsprogram och inte heller vid kännetecknande träning för idrottsgrenen. Försäkringen gäller inte heller under tävling, match eller annat evenemang vars arrangör förutsätter att deltagarna har en licens eller motsvarande eller undertecknat en ansvarsfrihetsklausul.

För personer i 16-20 års ålder är olycksfalls- och barnförsäkring i kraft vid riskfyllda idrottsgrenar.

2.2.2 Resenärförsäkring och privat olycksfallsförsäkring för vuxen

Professionell idrott

Försäkringen gäller inte professionell idrott. Med professionell idrott avses att idrottsutövaren får lön eller annan ersättning för idrottandet eller att han ska teckna en försäkring enligt lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare.

Tävlingsidrott

Försäkringen gäller inte under av idrottsförbund eller -förening anordnad tävling, match eller träning inför dessa eller vid övrig träning som ingår i träningsprogram och inte heller under träning som är kännetecknande för idrottsgrenen. Försäkringen gäller inte heller under tävling, match eller

annat evenemang vars arrangör förutsätter att deltagarna har en licens eller motsvarande eller undertecknat en ansvarsfrihetsklausul.

Försäkring för tävlingsidrott kan tecknas separat.

Riskfyllda idrottsgrenar och aktiviteter

Försäkringen gäller inte under följande idrottsgrenar eller aktiviteter eller engångstest av aktiviteterna

- kraftsporter såsom tyngdlyftning, styrkelyftning eller body building
- kamp-, kontakt- och självförsvarssporter såsom boxning, brottning, judo, karate eller fäktning
- motorsporter såsom rally, go-cart eller motocross
- benjihopp
- klättringsgrenar såsom berg-, klipp- och väggbestigning eller isklättring
- dykning med dykarutrustning eller fridykning
- speedski, störtlopp, freestyle eller offpiståkning
- idrott som sker i luften såsom fallskärms-hopp, hängglidflygning, parasailing, segelflygning, flygning med ultralätt flygplan eller med hobbyflygplan.

För riskfyllda idrottsgrenar, med undantag av luftgrenar, kan man teckna en separat försäkring.

Ytterligare begränsningar

Olycksfalls- och resenärförsäkringarna är inte i kraft vid följande aktiviteter:

- båtspport på världshaven
- vandring eller utfärder i obebodda områden utomlands såsom i öken, ödemark, djungel, på glaciärer eller i berg.

2.2.3 Idrottsförsäkring

Försäkringen gäller endast separat avtalad idrottsverksamhet, även tävlingsidrott och träning i anslutning till den.

Professionell idrott

Försäkringen gäller inte professionell idrott. Med professionell idrott avses att idrottsutövaren får lön eller annan ersättning för idrottandet eller att han ska teckna en försäkring enligt lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare.

Ytterligare begränsningar

Försäkringen gälle inte under följande aktiviteter:

- båtspport på världshaven
- vandring eller utfärder i obebodda områden utomlands såsom i öken, ödemark, djungel, på glaciärer eller i berg
- idrott som sker i luften såsom fallskärms-hopp, hängglidflygning, parasailing, segelflygning, flygning med ultralätt flygplan eller med hobbyflygplan.

2.2.4 Gruppolycksfallsförsäkring

För personer under 16 år gäller försäkringen vid idrottsutövning.

För personer som fyllt 16 år gäller försäkringen inte vid följande idrottsgrenar eller aktiviteter:

Professionell idrott

Försäkringen gäller inte professionell idrott. Med professionell idrott avses att idrottsutövaren får lön eller annan ersättning för idrottandet eller att han ska teckna en försäkring enligt lagen om olycksfalls- och pensionskydd för idrottsutövare.

Tävlingsidrott

Försäkringen gäller inte under av idrottsförbund eller -förening anordnad tävling, match eller träning inför dessa eller vid övrig träning som ingår i träningsprogram och inte heller under träning som är kännetecknande för idrottsgrenen. Försäkringen gäller inte heller under tävling, match eller annat evenemang vars arrangör förutsätter att deltagarna har en licens eller motsvarande eller undertecknat en ansvarsfrihetsklausul.

Idrottsförsäkring kan tecknas separat för tävlingsidrott.

Riskfyllda idrottsgrenar och aktiviteter

Försäkringen gäller inte under följande idrottsgrenar eller aktiviteter eller engångstest av aktiviteterna

- kraftsporter såsom tyngdlyftning, styrkelyftning eller body building
- kamp-, kontakt- och självförvarssporter såsom boxning, brottning, judo, karate eller fäktning
- motorsporter såsom rally, go-cart eller motocross
- benjihopp

- klättringsgrenar såsom berg-, klipp- och väggbestigning eller isklättring
- dykning med dykarutrustning eller fridykning
- speedski, störtlopp, freestyle eller offpiståkning
- idrott som sker i luften såsom fallskärms-hopp, hängglidflygning, parasailing, segelflygning, flygning med ultralätt flygplan eller med hobbyflygplan.

För riskfyllda idrottsgrenar, med undantag av luftgrenar, kan man teckna en separat försäkring.

Gruppolycksfallsförsäkringen gäller inte under följande aktiviteter:

- båtspport på världshaven
- vandring eller utfärder i obebodda områden utomlands såsom i öken, ödemark, djungel, på glaciärer eller i berg.

2.3 Försäkringen upphör

Olycksfallsförsäkringen för barn och barnförsäkringen upphör vid utgången av försäkringsperioden då den försäkrade fyller 20 år. Övriga försäkringar upphör vid utgången av försäkringsperioden då den försäkrade når åldern som antecknats i försäkringsbrevet.

Slutåldrarna för gruppolycksfallsförsäkringen finns antecknade i försäkringsbrevet. Försäkringen för en enskild försäkrad upphör även när denne inte längre ingår i den försäkrade grupp som definieras i försäkringsbrevet.

Exaktare uppgifter om upphörande av försäkringsavtalet anges i punkt 16 i de allmänna avtalsvillkoren.

2.4 Minimipremie

Minimipremien för personförsäkringsavtalet är 6 euro för varje giltigt försäkringsperiod.

3 Atomskada, krig och kriminell verksamhet

Försäkring som ingår i person- och reseförsäkringsavtalet eller avtalet om grupper-sonförsäkring ersätter inte skada som orsakats av

- påverkan från vapen eller anläggning som skadat massvis av människor och som baserar sig på kärnreaktion

- krig eller väpnad konflikt under fredsbevarande uppgifter i Förenta Nationernas regi. Om den försäkrade påbörjat sin utlandsresa innan den väpnade konflikten börjat och han själv inte deltagit i den, tillämpas denna punkt först när 14 dagar förflutit från att den väpnade konflikten började. Om det är fråga om ett storkrig, tillämpas denna punkt omedelbart.
- den försäkrades kriminella verksamhet.

För skador som orsakas av krig, väpnad konflikt eller fredsbevarande uppgifter kan reseförsäkringen beviljas mot en tilläggspremie.

4 Indexbinding

Försäkringsbeloppen, premierna och eventuella självrisker justeras årligen i början av försäkringsperioden med koefficient eller index. Försäkringarna är bundna till lönekoeficient enligt lagen om pension för arbetstagare (ArPL-lönekoeficient) om inte annat antecknats i försäkringsbrevet. Som lönekoeficient används värdet för det kalenderår som föregår ingången av försäkringsperioden. Resgods- och reseansvarsförsäkringen är bunden till levnadskostnadsindex för det kalenderår som motsvarar försäkringsperioden.

En tidsbestämd gruppolycksfallsförsäkring är inte bunden till index.

Privat olycksfalls-, idrotts- och gruppolycksfallsförsäkring

1 Ersättningsbara försäkringsfall och begränsningar

Försäkringens syfte är att enligt det avtalade försäkringsskyddet, dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren ersätta kostnader som försäkringsfall orsakar.

Den privata olycksfallsförsäkringen ersätter olycksfall och övriga i villkoren separat angivna försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighet.

1.1 Olycksfall

Med olycksfall avses en plötslig händelse som har en utomstående orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada mot dennes vilja.

1.2 Övriga ersättningsbara försäkringsfall

Den privata olycksfallsförsäkringen ersätter även drunkning, gasförgiftning, värmeslag, solsting, förfrysning som drabbat den försäkrade mot dennes vilja samt förgiftning som orsakats av ämne som den försäkrade intagit i misstag.

Dessutom ersätter den privata olycksfallsförsäkringen

- skada orsakad av ansenliga tryckvariationer
- försträckningsskada på muskel eller sena orsakad av plötslig rörelse eller ansträngning och som i huvudsak inte beror på den försäkrades sjukdom eller skada. Ersättning kräver att läkarvården påbörjats senast inom 14 dagar efter att skadan uppkommit. Ersättning betalas för högst sex veckor fr.o.m. att försträckningsskadan inträffat. Magnetrontgen eller operativa åtgärder ersätts inte som kostnader för vård av försträckningsskada orsakad av plötslig rörelse eller ansträngning.

1.3 Begränsningar ersättning av försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte skada eller död som orsakats

- av den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- av den försäkrades sjukdom, lyte eller ett försäkringsfall som uppstått till följd av dessa
- i samband med operativt ingrepp, vård eller annan medicinsk åtgärd för att vårda sjukdom eller lyte om åtgärden inte vidtagits för vård av skada som är ersättningsbar enligt denna försäkring
- av förgiftning till följd av ämne som intagits som föda eller att den försäkrade använt läkemedel, alkohol eller andra droger.

Försäkringen ersätter inte

- skada som orsakats av bitning på tand eller tandprotes även om utomstående faktor påverkat skadan
- av försäkringsfallet oberoende sjukdom, skada, lyte eller degeneration av stöd- och rörelseorganen eller försvagning av parodontium vid tanduppsättning eller tänder på grund av mun- och tandsjukdom även om den inte visat symtom före försäkringsfallet
- ruptur i akillessena, bråck i mellankotskiva, buk och ljumskan, om inte skadan orsakats genom ett olycksfall som skulle skada även frisk vävnad

- psykiska följder av försäkringsfall
- epidemisk sjukdom eller sjukdom orsakad av insektsbett eller motsvarande bitt
- indirekta kostnader såsom kläder, utrustning, hemvårdskostnader, matkostnader, telefonkostnader, inkomstbortfall eller följeslagarens rese- och inkvarteringskostnader.

2 Ersättningar

Försäkringen utbetalar ersättning för vårdkostnader, dagersättning, menersättning och dödsfallsersättning i enlighet med försäkringsavtalet.

Ersättningarna betalas enligt försäkringsbeloppen som gäller vid tidpunkten för försäkringsfallet.

2.1 Ersättningsbegränsningar

Om faktorer som inte beror på ersättningsbart försäkringsfall väsentligt bidragit till uppkomsten av skadan eller att dess läkning förlängts, betalas ersättning för vårdkostnader, dagpenning och menersättning endast till den del vården, arbetsförmågan eller menet enligt medicinsk expertis anses ha orsakats av det ersättningsbara försäkringsfallet.

Ersättningen kan nedsättas enligt de allmänna avtalsvillkoren om den försäkrade eller annan berättigad till ersättning genom grov vårdslöshet orsakat skadan eller försäkringsfallet. Ersättningen kan vägras om den försäkrade eller annan berättigad till ersättning orsakat försäkringsfallet med uppsåt.

2.2 Ersättning för vårdkostnader

2.2.1 Ansökan om ersättning

Vårdkostnader ersätts till den del de inte ersätts med stöd av någon lag. Vårdkostnader ersätts med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, trafikförsäkringslagen, lagen om grundläggande utbildning, sjukförsäkringslagen och patientskadlagen. Även i annan lagstiftning finns normer för primär ersättningsskyldighet. Om ersättning för vårdkostnader har stipulerats i lagen ska ersättning först sökas med stöd av respektive lag.

Före ersättning söks från LokalTapiola ska sjukförsäkringslagenliga ersättningar sökas från

Folkpensionsanstalten. Ersättningarna enligt sjukförsäkringslagen ska sökas från FPA inom 6 månader fr.o.m. tidpunkten när kostnaderna uppstått. Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen förlorats, avdrar LokalTapiola från ersättningen den del som skulle ha ersatts med stöd av sjukförsäkringslagen. Den som söker ersättningen ska tillställa LokalTapiola Folkpensionsanstaltens ersättningsbeslut i original samt kopior av de verifikat som getts till FPA. De verifikat för vilka FPA inte betalat ersättning ska tillställas LokalTapiola i original. För att säkerställa en snabb vård kan LokalTapiola hänvisa den försäkrade till undersökning eller vård hos en tjänsteproducent som LokalTapiola valt. Hänvisningen sker alltid med den försäkrades samtycke.

2.2.2 Ersättningsbara vårdkostnader

Vårdkostnaderna som ersättningsbart försäkringsfall orsakat den försäkrade ersätts mot faktura eller verifikat i original.

Ett villkor för att vårdkostnaderna ska ersättas är att undersökningen, vården, medicinerna och de medicinska hjälpmedlen ordinerats av läkare och att de enligt allmänt accepterat medicinsk erfarenhet är nödvändiga för undersökning eller vård av skadan. Vårdkostnaderna ska vara skäligen. Om kostnaderna tydligt överstiger den allmänna prisnivån i ett land ersätts endast den del som motsvarar den allmänna prisnivån i respektive land. Vård som getts utomlands ersätts endast om den enligt medicinsk expertis är absolut nödvändig.

Som vårdkostnader ersätts

- kostnader för undersökning och ingrepp utförda av läkare, tandläkare eller yrkesutbildad hälsovårdspersonal
- medicin som säljs på apotek med myndighetstillstånd
- sjukhusets vårdavgifter
- fysikalisk behandling högst för 10 behandlingar om inte annat anges i försäkringsbrevet
- kostnader för kosmetisk vård som LokalTapiola godkänt på förhand
- resekostnader till ovan nämnd ersättningsbar vård eller undersökning, om inte annat anges i försäkringsbrevet
- det första ortopediska stöd som ordinerats på grund av skada
- de första glasögon som ordinerats på grund av skada som försämrat synförmågan

- reparationskostnader eller återanskaffningskostnader för motsvarande glasögon, hörapparat, löstagbar tandprotes och säkerhetshjälm som den försäkrade använt och som gått sönder i samband med olycksfall som krävt läkarvård. Reparationen eller återanskaffningen ska utföras inom två månader fr.o.m. olycksfallet. Ersättning utbetalas högst upp till 500 euro per olycksfall och föremål som gått sönder.

Som ersättningsbara vårdkostnader anses inte

- anskaffningskostnader för i samband med olycksfall försvunna tandproteser, hörapparater, glasögon och kontaktlinser
- kostnader för rehabilitering och terapi
- kostnader för vistelse på rehabiliterings-, bad- eller kuranstalt
- kostnader för homeopatiska eller antroposofiska preparat eller natur-, vitamin-, spårämnes-, mineralämnes- eller näringspreparat.

2.3 Dagersättning

Vid fullständig arbetsförmåga orsakad av ersättningsbart försäkringsfall betalas en avtalad dagersättning och vid partiell arbetsförmåga en andel som motsvarar förlusten av arbetsförmåga.

Arbetsförmågan är fullständig, om den försäkrade är helt oförmögen att utföra sina normala arbetsuppgifter, och partiell om den försäkrade delvis är oförmögen att utföra sina arbetsuppgifter.

Dagersättningen betalas tidigast från den dag läkarvården påbörjats och betalningen upphör senast när ett år förflutit från olycksfallet.

2.4 Menersättning

Med men avses det medicinskt prövade allmänna men olycksfallet orsakat den försäkrade. Vid fastställandet av menet beaktas endast olycksfallsskadans art och inte den skadades individuella förhållanden såsom yrke eller hobby. Den försäkrades skador och sjukdomar som inte hänför sig till det ersättningsbara olycksfallet beaktas inte vid fastställandet av menet.

Menets storlek fastställs enligt menklassificeringsbeslutet som social- och hälsovårdsministeriet gett med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring. Skadorna har indelats enligt svårighetsgrad i invalidi-

tetsklasserna 1-20. Invaliditetsklass 1 motsvarar ett medicinskt men på fem procent och de följande klasserna fem procentenheter högre men. Invaliditetsklass 20 motsvarar fullt men på 100 %.

Ersättning betalas inte vid men som yppar sig först när tre år förflutit från olycksfallet.

2.4.1 Ersättning för bestående men

Ersättningen betalas när menet blivit bestående men tidigast när det bestående menet fortgått i tre månader. Som ersättning betalas den del av den avtalade menersättningen som svarar mot invaliditetsklassen.

Ersättning för bestående men som betalas med stöd av olycksfallsförsäkring för barn betalas först när den försäkrade fyllt 18 år, förutsatt att den slutliga invaliditetsklassen är 5 (25 %) eller högre. Då betalas dessutom årligen och fram till 18 års ålder den andel av den avtalade årliga menersättningen som motsvarar invaliditetsklassen. Den årliga menersättningen betalas i fyra poster under året.

Om invaliditetsklassen inom tre år efter utbetalningen av ersättningen konstateras vara högre, betalas som tilläggsersättning ett belopp som svarar mot skillnaden mellan invaliditetsklasserna. Senare justeras ersättningsbeloppet inte på grund av att skadans invaliditetsklass ändrat.

2.5 Dödsfallsersättning

För död genom ersättningsbart försäkringsfall betalas en avtalad dödsfallsersättning. Från denna ersättning avdras engångsersättning för bestående men som betalats för samma olycksfall. Dödsfallsersättningen betalas inte om den försäkrade avlider efter att tre år förflutit fr.o.m. det ersättningsbara försäkringsfallet.

Barnförsäkring

1 Försäkringen träder i kraft

1.1 Försäkring för ett barn som skall födas

Reserveringsansökan om försäkring för ett barn som skall födas skall tillställas LokalTapiola senast tre (3) månader före den beräknade födelsetiden.

Försäkringen träder i kraft när barnet föds om LokalTapiola godkänt reserveringsansökan och

reserveringspremien betalats på fakturans förfallodag.

Barnets namn och personbeteckning skall omedelbart anmälas till LokalTapiola, dock senast inom tre månader från födseln. Om personuppgifterna för barnet inte anmälts till LokalTapiola inom fastställd tid, anses försäkringen ha upphört. I så fall återbetalar LokalTapiola inte en betald reserveringspremie.

1.2 Försäkring för ett barn som fötts

LokalTapiolas ansvar börjar och försäkringen träder tidigast i kraft den dag barnet fyller två (2) månader. Hälsoutredning för barnet kan ges tidigast när barnet är två (2) månader gammalt.

Om försäkringen kan beviljas utan begränsningsvillkor, träder försäkringen i kraft vid den tidpunkt som antecknats i ansökan om försäkring, dock tidigast den dag ansökan sänts eller lämnats in till LokalTapiola.

Om försäkringen kan beviljas endast med begränsningsvillkor, sänder LokalTapiola en offert på försäkringen till försäkringstagaren. Försäkringen träder då i kraft när försäkringstagaren givit eller sänt sitt godkännande av offerten till LokalTapiola.

2 Ersättningsbara försäkringsfall och begränsningar

Försäkringens syfte är att enligt det avtalade försäkringsskyddet, dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren ersätta kostnader som försäkringsfall orsakar.

Barnförsäkring ersätter vårdkostnader för sjukdom och olycksfall som uppkommit under försäkringens giltighet samt övriga skador som separat nämns i villkoren.

2.1 Olycksfall

Med olycksfall avses en plötslig händelse som har en utomstående orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada mot dennes vilja.

2.2 Övriga ersättningsbara försäkringsfall

Barnförsäkringen ersätter även drunkning, gasförgiftning, värmeslag, solsting, förfrysning som drabbat den försäkrade mot dennes vilja samt för-

giftning som orsakats av ämne som den försäkrade inmundigat i misstag.

Dessutom ersätter barnförsäkringen

- skada orsakad av ansenliga tryckvariationer
- försträckningsskada på muskel eller sena orsakad av plötslig rörelse eller ansträngning och som i huvudsak inte beror på den försäkrades sjukdom eller skada. Ersättning kräver att läkarvården påbörjats senast inom 14 dagar efter att skadan uppkommit. Ersättning betalas för högst sex veckor fr.o.m. att försträckningsskadan inträffat.

2.3 Begränsningar i ersättningsbarhet vid försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte

- skada eller död genom ett försäkringsfall som orsakats av den försäkrades sjukdom eller kroppslute
- skada eller död genom operativt ingrepp, vård- eller annan medicinsk åtgärd för behandling av sjukdom eller lyte om åtgärden inte vidtagits för att vårda av försäkringen ersättningsbar skada
- skada som orsakats av bitning på tand eller tandprotes
- psykiska sjukdomar som en följd av olycksfall
- förgiftning orsakad av förtärd födoämne
- som olycksfall epidemisk sjukdom eller sjukdom orsakad av insektsbett eller -stick.

Barnförsäkringen ersätter inte sjukdom, skada eller död som orsakats av

- den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- förgiftning eller beroende som vårdas till följd av medicin, alkohol eller annat rusmedel som den försäkrade använt.

3 Ersättningar

Barnförsäkringen täcker

- vårdkostnader vid sjukdom och olycksfall
- menersättning för invaliditet genom olycksfall
- dödsfallsersättning för död genom olycksfall.

Ersättningarna betalas enligt försäkringsbeloppen som gäller vid tidpunkten för försäkringsfallet.

Vårdkostnader ersätts inte efter att maximiersättningen uppnåtts.

3.1 Vårdkostnader för sjukdom och olycksfall

3.1.1 Ansökan om ersättning

Vårdkostnader ersätts till den del de inte ersätts med stöd av någon lag. Vårdkostnader ersätts med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, trafikförsäkringslagen, lagen om grundläggande utbildning, sjukförsäkringslagen och patientskadelagen. Även i annan lagstiftning finns normer för primär ersättningskyldighet. Om ersättning för vårdkostnader har stipulerats i lagen ska ersättning först sökas med stöd av respektive lag.

Före ersättning söks från Lokaltapiola ska sjukförsäkringslagenliga ersättningar sökas från Folkpensionsanstalten. Ersättningarna enligt sjukförsäkringslagen ska sökas från FPA inom 6 månader fr.o.m. tidpunkten när kostnaderna uppstått. Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen förlorats, avdrar Lokaltapiola från ersättningen den del som skulle ha ersatts med stöd av sjukförsäkringslagen. Den som söker ersättningen ska tillstålla Lokaltapiola Folkpensionsanstaltens ersättningsbeslut i original samt kopior av de verifikat som getts till FPA. De verifikat för vilka FPA inte betalats ersättning ska tillställas Lokaltapiola i original. För att säkerställa en snabb vård kan Lokaltapiola hänvisa den försäkrade till undersökning eller vård hos en tjänsteproducent som Lokaltapiola valt. Hänvisningen sker alltid med den försäkrades samtycke.

3.1.2 Ersättningsbara vårdkostnader

Som vårdkostnader för sjukdom ersätts endast sådan vård och undersökning som utförts i Finland. Som vårdkostnader för olycksfall ersätts även vård och undersökning som utförts utomlands.

Vårdkostnader för ett ersättningsbart försäkringsfall ersätts på basis av faktura eller verifikat i original.

Ett villkor för att vårdkostnaderna ska ersättas är att undersökningen, vården och medicinerna samt de medicinska hjälpmedlen ordinerats av läkare och att de enligt allmänt accepterat medicinsk erfarenhet är nödvändiga för undersökning eller vård av skadan eller sjukdomen. Vårdkostnaderna ska vara skäliga. Om kostnaderna tydligt överstiger den allmänna prisnivån i ett land ersätts endast den del som motsvarar den allmänna prisnivån i respektive land.

Som vårdkostnader ersätts

- kostnader för undersökning och ingrepp utförda av läkare eller yrkesutbildad hälsovårdspersonal
- medicin som säljs på apotek med myndighetstillstånd
- sjukhusets vårddagsavgifter upp till det dagliga maximibelopp som antecknats i försäkringsbrevet
- kostnader för fysikalisk behandling vid skada orsakad av olycksfall, dock högst för 10 behandlingar vid varje enskilt olycksfall
- kostnader för kosmetisk vård av skador orsakade av olycksfall som Lokaltapiola godkänt på förhand
- vårdkostnader för tandskador orsakade av olycksfall
- kostnader för ljusbehandling av hudsjukdom
- de första nödvändiga ortopediska förbanden eller stöden
- de första glasögon som ordinerats på grund av olycksfallsskada som försämrat synförmågan
- reparationskostnader eller återanskaffningskostnader för motsvarande hörapparater och tandproteser som den försäkrade använt och som gått sönder i samband med olycksfall som krävt läkarevård.

Som vårdkostnader ersätts inte

- synkontroller, anskaffning av glasögon eller kontaktlinser och inte heller operation av brytningsfel med undantag av vad som nämns i ersättningsbara vårdkostnader
- hälsokontroller eller regelbundna kontroller, profylaktisk vård, vaccinering eller medicinering
- homeopatiska eller antroposofiska preparat eller natur-, vitamin-, spårämnes- eller mineralämnespreparat
- näringspreparat såsom mjölkbaserad tillskottsning
- spårämnesundersökning och motsvarande undersökning även om de ordinerats av läkare
- terapivård som till exempel psyko-, zon-, ergo- och talterapi
- förbandsmaterial, medicinska eller andra hjälpmedel eller proteser förutom de nämnda i ersättningsbara vårdkostnader
- reparations- eller återanskaffningskostnader för glasögon eller kontaktlinser som brutits sönder eller försvunnit i samband med ett olycksfall

- fysikalisk behandling eller rehabilitering, med undantag av de som nämns i ersättningsbara vårdkostnader
- kostnader för vistelse på rehabiliterings-, bad- eller kuranstalt
- vård av tänder eller tuggorgan i annat fall än vård av skada som orsakats av olycksfall även om sjukdom i tänder eller tuggorgan visat symptom i andra delar än tanduppsättningen
- vård av skada som orsakats av bitning på tand eller tandprotes även om utomstående faktor påverkat skadan
- kosmetisk vård eller operation för vård av annan skada än sådan orsakad av olycksfall, som kosmetiska operationer anses också operationer för förminskning eller förstoring av bröst samt fettsugning
- vård eller undersökningar på grund av den försäkrades graviditet, födsel, missfall, abort eller prevention
- rese- eller övernattningskostnader
- hemvårdskostnader, inkomstbortfall, kläder, utrustning eller andra indirekta kostnader
- andra sådana vårdkostnader som inte nämns i ersättningsbara vårdkostnader.

3.1.3 Maximiersättning

Maximibeloppet för ersättningsbara vårdkostnader har antecknats i försäkringsbrevet. De årligen utbetalda ersättningarna avdras från beloppet. Försäkringen upphör för vårdkostnadernas del när maximiersättningen för vårdkostnaderna har utbetalats. I försäkringsbrevet har antecknats maximiersättningen för ersättningsbara dagliga vårdavgifter på sjukhus.

3.1.4 Självrisk

Från beloppet för de ersättningsbara vårdkostnaderna avdras i försäkringsbrevet nämnd självrisk. Självrisken endast avdras en gång om kalenderåret (1.1 -31.12) förutsatt att ersättningarna söks via den elektroniska ersättningstjänsten. Om ersättning söks på en pappersblankett avdras självrisken varje gång ersättning söks.

3.2 Menersättning

Med men avses det medicinskt prövade allmänna men olycksfallet orsakat den försäkrade. Vid fastställandet av menet beaktas endast olycksfallsska-

dans art och inte den skadades individuella förhållanden såsom yrke eller hobby. Den försäkrades skador och sjukdomar som inte hänför sig till det ersättningsbara olycksfallet beaktas inte vid fastställandet av menet.

Menets storlek fastställs enligt menklassificeringsbeslutet som social- och hälsovårdsministeriet gett med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring. Skadorna har indelats enligt svårighetsgrad i invaliditetsklasserna 1-20. Invaliditetsklass 1 motsvarar ett medicinskt men på fem procent och de följande klasserna fem procentenheter högre men. Invaliditetsklass 20 motsvarar fullt men på 100 %.

Ersättning betalas inte vid men som yppar sig först när tre år förflutit från olycksfallet.

3.2.1 Ersättning för bestående men

Ersättning betalas när menet blivit bestående. Som ersättning betalas den del av den avtalade menersättningen som svarar mot invaliditetsklassen.

Om den slutliga invaliditetsklassen är 5 (25 %) eller högre betalas ersättningen först när den försäkrade fyllt 18 år. Då betalas dessutom årligen och fram till 18 års ålder den andel av den avtalade årliga menersättningen som motsvarar invaliditetsklassen. Den årliga menersättningen betalas i fyra poster under året.

Om invaliditetsklassen inom tre år efter utbetalningen av engångsersättningen konstateras vara högre, betalas som tilläggsersättning ett belopp som svarar mot skillnaden mellan invaliditetsklasserna. Senare justeras ersättningsbeloppet inte på grund av att skadans invaliditetsklass ändrat.

3.3 Dödsfallsersättning

Vid död genom olycksfall betalas en avtalad dödsfallsersättning. Från denna ersättning avdras engångsersättning för bestående men som betalats för samma olycksfall. Dödsfallsersättningen betalas inte om den försäkrade avlider efter att tre år förflutit fr.o.m. det ersättningsbara försäkringsfallet.

Reseförsäkring

Reseförsäkringen kan omfatta resenär-, resgods- och reseansvarsförsäkring.

Försäkringens syfte är att enligt det avtalade försäkringsskyddet, dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren ersätta kostnader som försäkringsfall orsakar.

Begrepp i reseförsäkringen

Resa

En resa börjar i Finland från den försäkrades hem, arbetsplats, studieplats eller fritidsbostad och slutar när den försäkrade kommer till ovan nämnda platser. Med utlandsresa avses resa till destination utanför Finlands gränser.

En kontinuerlig resa eller vistelse utomlands anses inte avbruten p.g.a. ett besök i hemlandet som är kortare än 14 dygn om avsikten är att återvända till samma resmål.

Den försäkrade anses inte vara på resa i Finland

- när den försäkrade befinner sig i en bostad eller fritidsbostad som ägs av den försäkrade eller dennes maka/make eller familjemedlem som bor i samma hushåll med den försäkrade
- när den försäkrade är i en bostad eller fritidsbostad som den försäkrade stadigvarande har i eget bruk
- när den försäkrade är på sin studieplats eller arbetsplats
- när den försäkrade rör sig mellan ovan nämnda platser
- om destinationen ligger på mindre än 50 kilometers avstånd från ovan nämnda platser.

Nära anhöriga

I reseförsäkringen avses med nära anhöriga

- make/maka eller sambo
- den försäkrades egna och dennes makas/makes eller sambos barn och barnbarn
- barn som stadigvarande bor i samma hushåll med den försäkrade men som inte är den försäkrades egna barn
- den försäkrades egna och dennes makas/makes eller sambos föräldrar, foster-, mor- och farföräldrar samt syskon och styvsysstrar
- svåggar och svägerskor
- en reskamrat som tillsammans med den försäkrade bokar resan

- lantbruksavbrytare
- högst en person som anmälts resespecifikt.

Parterna i ett registrerat partnerskap likställs med maka/make. Med sambo avses person som tillsammans med den försäkrade lever i ett äkten-skapsliknande förhållande och som enligt befolkningsregistret stadigvarande bor på samma adress som den försäkrade.

Resenärförsäkring

1 Ersättningsbara försäkringsfall och begränsningar

Resenärförsäkringen ersätter skador som orsakats av försäkringsfall under resenärförsäkringens giltighet.

Ersättningsbara försäkringsfall är

- sjukdom under resa
- olycksfall under resa
- annullerad resa
- avbruten resa
- missad avresa
- dödsfall under resa.

Ersättningarna betalas enligt försäkringsbeloppen som gäller vid tidpunkten för försäkringsfallet.

1.1 Sjukdom under resa

Med sjukdom under resa avses sjukdom som plötsligt och oväntat krävt läkarvård och som enligt medicinsk expertis anses ha börjat under resan. Ersättning för sjukdom under resa kräver att den försäkrade sökt sig till läkarvård under resan eller senast inom 14 dagar efter att resan upphört. Vid smittosam sjukdom med längre inkubationstid tillämpas inte tidsfristen på 14 dagar.

Med sjukdom under resa avses inte sjukdom som visat symptom före resan eller sjukdom där undersökningen av sjukdomen inte slutförts före avgången även om sjukdomen konstateras under resan.

1.2 Olycksfall under resa

Med olycksfall under resa avses en plötslig händelse som inträffat under resan och har en utomstående orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada mot dennes vilja.

1.3 Övriga ersättningsbara försäkringsfall

Resenärförsäkringen ersätter även drunkning, gasförgiftning, värmeslag, solsting, förfrysning som drabbat den försäkrade mot dennes vilja samt förgiftning som orsakats av ämne som den försäkrade inmundigat i misstag.

Dessutom ersätter resenärförsäkringen

- skada orsakad av ansemliga tryckvariationer
- försträckningsskada på muskel eller sena orsakad av plötslig rörelse eller ansträngning och som i huvudsak inte beror på den försäkrades sjukdom eller skada. Ersättning kräver att läkarvården påbörjats senast inom 14 dagar efter att skadan uppkommit. Ersättning betalas för högst sex veckor fr.o.m. att försträckningsskadan inträffat. Magnetrontgen eller operativa åtgärder ersätts inte som kostnader för vård av försträckningsskada orsakad av plötslig rörelse eller ansträngning.

Dessutom ersätter resenärförsäkringen vårdkostnader om orsaken till vården är att den försäkrades sjukdom eller skada som denne haft före resan plötsligt och oförutsett försämras under resan. Oförutsebarheten bedöms på basis av medicinska grunder.

Som kostnader för ovan nämnd försämring av sjukdom eller skada ersätts endast akut vård av förstahjälpnatur som getts på destinationsorten under högst 10 dagar fr.o.m. tidpunkten vården börjat. Kostnader för hemtransport ersätts inte. Med oförutsebar försämring av sjukdom eller skada avses inte försämring av sådan sjukdom eller skada där undersökningarna eller vården pågått när resan börjat.

1.4 Begränsningar i ersättning av försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte sjukdom, skada eller död som orsakats

- av den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- av den försäkrades sjukdom, lyte eller ett försäkringsfall som uppstått till följd av dessa
- i samband med operativt ingrepp, vård eller annan medicinsk åtgärd för att vårda sjukdom eller lyte om åtgärden inte vidtagits för vård av skada som är ersättningsbar enligt denna försäkring

Resenärförsäkringen ersätter inte

- av försäkringsfallet oberoende sjukdom, skada, lyte eller degeneration av stöd- och rörelseorganen eller försvagning av parodontium vid tanduppsättning eller tänder på grund av mun- och tandsjukdom även om den inte visat symtom före försäkringsfallet
- ruptur i akillessena, bråck i mellankotskiva, buk och ljumsken, om inte skadan orsakats genom ett olycksfall som skulle skada även frisk vävnad
- tandsjukdom
- psykiska följder av försäkringsfall
- kostnader för graviditet, förlösning, abort eller undersökning eller vård på grund av barnlöshet eller kostnader orsakade av komplikationer som hänför sig till dessa
- förgiftning, sjukdom eller vårdkrävande beroende som orsakats av att den försäkrade använt alkohol, andra rusmedel eller missbrukat läkemedel. Förgiftning orsakad av förtärt födoämne eller läkemedel den försäkrade använt ersätts som resesjukdom.
- indirekta kostnader, såsom kostnader för kost och måltider, kläder, utrustning, telefonkostnader, transportkostnader för trafikmedel eller djur, inkomstbortfall, tolkningskostnader eller följeslagarens resekostnader
- som olycksfall epidemisk sjukdom eller sjukdom orsakad av insektsbett eller motsvarande bett. En eventuell smittosam sjukdom ersätts som resesjukdom.

2 Ersättningar

2.1 Ersättningsbegränsningar

Om faktorer som inte beror på ersättningsbart försäkringsfall väsentligt bidragit till uppkomsten av skadan eller sjukdomen eller att dess läkning förlängts, betalas ersättning för vårdkostnader, dagpenning och menersättning endast till den del vården, arbetsförmågan eller menet enligt medicinsk expertis anses ha orsakats av det ersättningsbara försäkringsfallet.

Ersättningen kan nedsättas enligt de allmänna avtalsvillkoren om den försäkrade eller annan berättigad till ersättning genom grov vårdslöshet orsakat skadan eller försäkringsfallet. Ersättningen kan vägras om den försäkrade eller annan berättigad till ersättning orsakat försäkringsfallet med uppsåt.

2.2 Vårdkostnader för sjukdom och olycksfall under resa

2.2.1 Ansökan om ersättning

Vårdkostnader ersätts till den del de inte ersätts med stöd av någon lag. Vårdkostnader ersätts med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, trafikförsäkringslagen, lagen om grundläggande utbildning, sjukförsäkringslagen och patientskadelagen. Även i annan lagstiftning finns normer för primär ersättningsskyldighet. Om ersättning för vårdkostnader har stipulerats i lagen ska ersättning först sökas med stöd av respektive lag.

Före ersättning söks från LokalTapiola ska sjukförsäkringslagenliga ersättningar sökas från Folkpensionsanstalten. Ersättningarna enligt sjukförsäkringslagen ska sökas från FPA inom 6 månader fr.o.m. tidpunkten när kostnaderna uppstått. Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen förlorats, avdrar LokalTapiola från ersättningen den del som skulle ha ersatts med stöd av sjukförsäkringslagen. Den som söker ersättningen ska tillstålla LokalTapiola Folkpensionsanstaltens ersättningsbeslut i original samt kopior av de verifikat som getts till FPA. De verifikat för vilka FPA inte betalat ersättning ska tillställas LokalTapiola i original.

2.2.2 Ersättningsbara vårdkostnader

Vårdkostnaderna orsakade av sjukdom under resa ersätts högst fram till att 90 dagar förflutit fr.o.m. det att läkarvården påbörjats. Vårdkostnaderna för olycksfall under resa ersätts högst fram till att tre år förflutit fr.o.m. olycksfallet.

Vårdkostnader för de ersättningsbara försäkringsfall nämnda i punkt 1.3 ersätts högst upp till att tre år förflutit från försäkringsfallet om inte annat anges i respektive villkorspunkt.

Vårdkostnader för ett ersättningsbart försäkringsfall ersätts på basis av faktura eller verifikat i original.

En förutsättning för att vårdkostnaderna skall ersättas är att undersökningen, vården, medicinerna och de medicinska hjälpmedlen ordinerats av läkare och att de enligt allmänt accepterat medicinsk erfarenhet är nödvändiga för undersökning eller vård av skadan eller sjukdomen. En enskild

vårdkostnad ska vara skälig. Om kostnaderna tydligt överstiger den allmänna prisnivån i ett land ersätts endast den del som är i enlighet med den allmänna prisnivån i respektive land.

Försäkringsbolaget kan kräva att den försäkrade transporteras på bolagets bekostnad till vård i Finland eller överförs till en annan vårdinrättning i resmålet om vården i resmålet blir väsentligt dyrare än motsvarande vård i Finland. Om den försäkrade inte samtycker till överföringen ersätts endast den del av vårdkostnaderna som motsvarar kostnader i en annan lokal vårdinrättning eller transport till och vård i Finland.

Som vårdkostnader ersätts

- kostnader för undersökning och ingrepp utförda av läkare eller yrkesutbildad hälsovårdspersonal
- medicin som säljs på apotek med myndighetstillstånd
- sjukhusets vårdavgifter
- kostnader för kosmetisk vård som godkänt på förhand
- resekostnader till ovan nämnd ersättningsbar vård eller undersökning på destinationsorten
- kostnader för av på förhand godkänd sjuktransport samt kostnader för nödvändig följebeslagare
- kostnader för högst 10 gånger fysikalisk vård av skada orsakad av olycksfall eller i punkt 1.3 nämnd försträckning till följd av plötslig rörelse eller kraftansträngning
- det första ortopediska stöd som ordinerats på grund av skada orsakad av olycksfall
- de första glasögon som ordinerats på grund av skada som försämrat synförmågan
- reparationskostnader eller återanskaffningskostnader för motsvarande glasögon, hörapparat, löstagbar tandprotes och säkerhets hjälm som den försäkrade använt och som gått sönder i samband med olycksfall som krävt läkarvård. Reparationen eller återanskaffningen ska utföras inom två månader fr.o.m. olycksfallet. Ersättning utbetalas högst upp till 500 euro per olycksfall och föremål som gått sönder.

Som ersättningsbara vårdkostnader anses inte

- resekostnader i Finland efter resan
- anskaffningskostnader för i samband med olycksfall försvunna tandproteser, hörapparater, glasögon och kontaktlinser

- kostnader för fysikalisk eller därmed jämförbar behandling, med undantag av kostnader som nämns i ersättningsbara vårdkostnader
- kostnader för rehabilitering och terapi
- kostnader för vistelse på rehabiliterings-, bad- eller kuranstalt
- kostnader för homeopatiska eller antroposofiska preparat eller natur-, vitamin-, spårämnes-, mineralämnes- eller näringspreparat.

Vårdkostnader för tandskada och akut tandvärk

Som vårdkostnader för tandskada orsakad av olycksfall under resa ersätts nödvändiga kostnader för vård eller undersökning som givits eller ordinerats av tandläkare.

Vårdkostnader för skada som orsakats av bitning på tand eller tandprotes och därtill hörande lokala resekostnader ersätts högst upp till 120 euro. Ersättningen förutsätter att skadan orsakad av bitning inträffat och vården givits under resan.

Kostnader för första hjälpen vid akut tandvärk och därtill hörande lokala resekostnader ersätts högst upp till 120 euro. Ersättningen förutsätter att tandvärken börjat och vården givits under resan.

2.3 Annullerad resa

Med annullerad resa avses att avresan förhindras.

Annullerad resa ersätts om orsaken är att

- den försäkrade plötsligt och oväntat insjuknat, drabbats av olycksfall eller avlidit
- en oförutsedd och väsentlig materiell skada drabbat den försäkrades egendom i Finland
- den försäkrades nära anhörig plötsligt och oväntat insjuknat, drabbats av olycksfall eller avlidit.

Den annullerade resan ersätts om något av de tvingande skälen nämnda ovan förhindrat den försäkrade från att resa. Graden av tvång bedöms vid olycksfall och sjukdom på basis av medicinska grunder. Vid egendomsskador uppstår tvång om skadan kräver den försäkrades närvaro på skadplatsen.

Vid annullerad resa betalas till den försäkrade ersättning för den del av priset på en resa betald före resan påbörjats som researrangören enligt lagen om kombinerade resetjänster inte kompenserar till den försäkrade.

Om det inte är fråga om en resa enligt lagen om kombinerade resetjänster betalas ersättning för den del av priset på en resa betald före resan påbörjats som researrangören enligt sina resevillkor inte kompenserar till den försäkrade. Kostnader för annullerad resa ersätts högst upp till 5 000 euro per resa och försäkrad.

Den försäkrade ska omedelbart underrätta researrangören eller transportföretaget om att resan annulleras. Om den försäkrade försummar anmälingsskyldigheten, har LokalTapiola rätt att från ersättning avdra den kreditering som på grund av försummelsen inte erhållits från researrangören eller transportbolaget.

Försäkringen ersätter inte annullerad resa om försäkringen tecknats senare än tre dygn före avresan eller om orsaken till annulleringen uppkommit innan försäkringen tecknats eller resan bokats.

2.4 Missad avresa

Med försening från resa avses att den försäkrade vid utresa eller återfärd inte enligt sin ursprungliga resplan kommer i tid till på förhand bokad anslutande flyg-, båt-, tåg- eller bussförbindelse.

Ersättning betalas om den försäkrade försenas på grund av att

- väderlekshinder, tekniskt fel, trafikolycka, naturkatastrof eller kriminell gärning drabbat allmänt färdmedel eller
- trafikolycka drabbat privat fordon som den försäkrade använt och på ett tvingande sätt hindrat fortsatt resa.

Vid försening ersätts nödvändiga extra rese- och inkvarteringskostnader för att nå det ursprungliga resmålet med annan motsvarande trafikförbindelse. Kostnader för försening ersätts upp till 2 000 euro per resa och försäkrad.

Ersättning betalas med stöd av försäkringen om den försäkrade på grund av en försening som ersätts enligt försäkringsvillkoren är tvungen att på avgångsstället vänta över sex timmar på en resa utomlands eller återfärd därifrån. Efter väntetiden ovan betalas en ersättning på 30 euro för varje påbörjad sex timmars period. Maximiersättningen är 300 euro.

Om den försäkrade på grund av ersättningsbar försening inte kan fortsätta sin resa, betalas ersättning för förlorade resdagar. Förlorade resdagar beräknas i fulla 24 timmars perioder fr.o.m. förseningstidpunkten fram till tidpunkten resan skulle upphöra. Om den sista perioden är längre än 12 timmar anses även denna tidsperiod som en dag. Ersättningen är 40 euro per varje resdag den försäkrade förlorat. Ersättningen kan dock högst uppgå till det pris på resan som betalades före resan påbörjades.

Från ersättningar vid försening avdras den kreditering eller ersättning den försäkrade har rätt att få från transportbolaget eller researrangören. Ersättning för väntetid och ersättning för förlorade resdagar utbetalas inte för samma tidsperiod.

2.5 Avbruten resa

Med avbruten resa avses att den pågående resan ändras på ett tvingande sätt på grund av

- den försäkrades allvarliga sjukdom eller olycksfall under resa
- att en i försäkringsvillkoren fastställd nära anhörig som reser med den försäkrade plötsligt och oväntat insjuknar allvarligt, drabbas av ett olycksfall eller avlider under resan
- att en i försäkringsvillkoren fastställd nära anhörig som inte reser med den försäkrade plötsligt och oväntat insjuknar allvarligt, drabbas av ett olycksfall eller avlider
- att en oförutsedd och väsentlig materiell skada drabbat den försäkrades egendom i Finland.

Orsaken till att resan måste avbrytas ska uppstå efter att resan inletts.

En avbruten resa ersätts om någon av ovan nämnda orsaker på ett tvingande sätt orsakat avbrottet. Graden av tvång bedöms vid olycksfall och sjukdom på basis av medicinska grunder. Vid egendomsskador uppstår tvång om skadan kräver den försäkrades närvaro på skadeplatsen.

Som ersättning betalas

- den försäkrades nödvändiga extra rese- och inkvarteringskostnader orsakade av retur till hemorten eller fortsatt resa enligt den ursprungliga resplanen
- skäliga av godkända resekostnader för en ny tureresa till destinationen om detta medan försäkringens är i kraft är nödvändigt på grund av studier eller fortsatt anställning

- kostnaderna för tjänster och utfärder som inte använts och som den försäkrade betalat före resan upp till 1 000 euro
- vårdnadshavarens extra rese- och inkvarteringskostnader till följd av avbruten resa av ett barn under 16 år som försäkrats i LokalTapiola om resan av det försäkrade barnet under 16 år på ett tvingande sätt ändrar på grund av sjukdom eller olycksfall under resa
- direkta rese- och inkvarteringskostnader för en nära anhörig som LokalTapiola godkänt på förhand vid tur/retureresa till den försäkrade eller för en medresande extra rese- och inkvarteringskostnader om den försäkrade är i livsfarligt tillstånd och inte kan transporteras till hemlandet
- ersättning för förlorade resdagar om den försäkrades semesterresa avbrutits på grund av den försäkrades förtida återkomst från resan eller den försäkrades sjukhusvård som varat över ett dygn utan avbrott. Ersättningen är 40 euro per varje resdag den försäkrade förlorat. Ersättning för förlorade resdagar betalas även till medresande vårdnadshavare om personen som tagits in för sjukhusvård är under 16 år gammal.

Fastställande av förlorade resdagar

Ersättning för förlorade resdagar betalas på grund av sjukhusvård eller förtida återkomst från resa och högst under 45 dagar.

Resdagarna beräknas från tidpunkten när resan inletts i fulla 24 timmars perioder. Förlorade resdagar beräknas i fulla 24 timmars perioder fr.o.m. tidpunkten sjukhusvården börjat eller resan avbröts fram till tidpunkten sjukhusvården upphört eller högst fram till tidpunkten resan skulle upphöra. Om den sista beräknade fulla perioden överskrids med 12 timmar anses även denna tidsperiod som en dag.

2.6 Dagersättning för arbetsoförmåga genom olycksfall

Vid fullständig arbetsoförmåga hos försäkrad i åldern 18-70 år orsakad av olycksfall medan försäkringens är i kraft betalas avtalad dagersättning och vid partiell förlust av arbetsförmågan den andel som motsvarar förlusten.

Arbetsoförmågan är fullständig, om den försäkrade är helt oförmögen att utföra sina normala arbetsuppgifter, och partiell om den försäkrade delvis är oförmögen att utföra sina arbetsuppgifter.

Dagersättningen betalas tidigast från den dag läkarvården påbörjats och betalningen upphör senast när ett år förflutit från olycksfallet.

2.7 Ersättning för men genom olycksfall

Menersättning betalas för men genom olycksfall. För medresande barn under 16 år ingår skyddet endast om försäkringen för personen som i försäkringsbrevet nämns som den försäkrade omfattar menersättning. Försäkringsbeloppet är 10 000 euro per varje medresande barn förutsatt att den försäkrades försäkringsbelopp är minst 10 000 euro. Om försäkringsbeloppet för den person som i försäkringsbrevet nämns som den försäkrade understiger detta belopp är försäkringsbeloppet för ett medresande barn samma som respektive försäkringsbelopp.

Med men avses det medicinskt prövade allmänna men olycksfallet orsakat den försäkrade. Vid fastställandet av menet beaktas endast olycksfallsskadans art och inte den skadades individuella förhållanden såsom yrke eller hobby. Den försäkrades skador och sjukdomar som inte hänför sig till det ersättningsbara olycksfallet beaktas inte vid fastställandet av menet.

Menets storlek fastställs enligt menklassificeringsbeslutet som social- och hälsovårdsministeriet gett med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring. I menklassificeringsbeslutet har skadorna indelats i 20 invaliditetsklasser utgående från skadans svårighetsgrad. Invaliditetsklass 1 motsvarar ett medicinskt men på fem procent och de följande klasserna fem procentenheter högre men. Invaliditetsklass 20 motsvarar fullt men på 100 %.

Ersättning betalas inte vid men som yppar sig först när tre år förflutit från olycksfallet.

2.7.1 Ersättning för bestående men

Ersättningen betalas när menet blivit bestående men tidigast när det bestående menet fortgått i tre månader. Som ersättning betalas den del av den avtalade menersättningen som svarar mot invaliditetsklassen.

Om invaliditetsklassen inom tre år efter utbetalningen av engångsersättningen konstateras vara högre, betalas som tilläggsersättning ett belopp som svarar mot skillnaden mellan invaliditetsklas-

serna. Senare justeras ersättningsbeloppet inte på grund av att skadans invaliditetsklass ändrat.

2.8 Dödsfallsersättning

2.8.1 Dödsfall under resa

Om den försäkrade avlider under resan ersätts skäliga hemtransportkostnader mot faktura eller verifikat i original eller begravningskostnader utomlands till ett belopp som högst motsvarar hemtransportkostnaderna. Dessa kostnader ersätts oberoende av dödsorsaken.

2.8.2 Ersättning för död genom olycksfall

Vid död genom olycksfall betalas en avtalad dödsfallsersättning. För medresande barn under 16 år ingår skyddet endast om försäkringen för personen som i försäkringsbrevet nämns som den försäkrade omfattar dödsfallsersättning. Försäkringsbeloppet är 2 000 euro per varje medresande barn förutsatt att den försäkrades försäkringsbelopp är minst 2 000 euro. Om försäkringsbeloppet för den person som i försäkringsbrevet nämns som den försäkrade understiger detta belopp är försäkringsbeloppet för ett medresande barn samma som respektive försäkringsbelopp.

Från dödsfallsersättningen avdras engångsersättning för bestående men som betalats för samma olycksfall. Dödsfallsersättningen betalas inte om den försäkrade avlider efter att tre år förflutit fr.o.m. det ersättningsbara försäkringsfallet.

2.8.3 Ersättning för död genom smittosam sjukdom

Om den direkta orsaken till den försäkrades död varit en sådan allmänfarlig smittosam sjukdom som avses i förordningen om smittosamma sjukdomar och som den försäkrade ådragit sig under resan, betalas den avtalade dödsfallsersättningen. För medresande barn under 16 år ingår skyddet endast om försäkringen för personen som i försäkringsbrevet nämns som den försäkrade omfattar dödsfallsersättning. Försäkringsbeloppet är 2 000 euro per varje medresande barn förutsatt att den försäkrades försäkringsbelopp är minst 2 000 euro. Om försäkringsbeloppet för den person som i försäkringsbrevet nämns som den försäkrade understiger detta belopp är försäkr-

ringsbeloppet för ett medresande barn samma som respektive försäkringsbelopp. Dödsfallsersättningen betalas inte om den försäkrade avlider efter att ett år förflutit fr.o.m. att sjukdomen konstaterats.

Resgodsförsäkring

1 Försäkrad egendom

Försäkringen täcker egendom som den försäkrade tagit med sig på resan och med hemlösöret jämförbar egendom som anskaffats under resa samt pass och biljetter.

Resgodsförsäkringen omfattar inte:

- egendom som hyrts eller lånats under resa
- glasögon eller kontaktlinser, tandproteser eller andra personliga hjälpmedel
- motordrivna fordon eller apparater, husvagnar eller andra släpvagnar, fartyg och inte heller delar och tillbehör till dessa
- handelsvaror, varuprov, reklamaterial, filmer eller band för kommersiellt bruk eller undervisningsbruk
- adb-program, -filer eller delar av dem, disketter eller motsvarande
- avhandlingar, lärdomsprov, manuskript och andra motsvarande handlingar
- samlingar eller delar av dem
- värdepapper, kreditkort, kontanter eller andra betalmedel
- flyttgods eller egendom som levererats som separat fraktgods
- djur eller växter.

2 Ersättningsbara försäkringsfall och begränsningar

2.1 Skadat resgods

Resgodsförsäkringen ersätter plötslig och oförutsedd sakskada på resgods under resan.

Resgodsförsäkringen ersätter direkt sakskada. Resgodset är försäkrat upp till det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet per resa. Detta försäkringsbelopp är maximiersättningen. Det sammanlagda värdet på resgodset påverkar inte ersättningsbeloppet.

Försäkringen ersätter inte

- skador till följd av att resgods försvinner eller glöms kvar
- stöldskada när stöldplatsen eller -tidpunkten inte kan fastställas
- värdefull egendom eller optisk eller elektronisk apparatur som stjäls från tält
- skador på sport- och hobbyutrustning när den används för sitt ändamål
- normala skrämor eller stötar
- skador på resgods orsakad av tillverkningsfel eller felaktigt bruk
- skada som orsakats av normala väderleksförhållanden eller normala naturfenomen om inte godset vid skadetillfället varit omhändertaget av hotell, transportföretag, researrangör eller motsvarande instans
- skada som orsakats av myndighetsåtgärd
- skada som ersätts med stöd någon lag, garanti eller annat avtal.

2.2 Försenat resgods

Resgodsförsäkringen ersätter anskaffningskostnader för nödvändighetsartiklar när resgodset överlåtit till ett transportföretag, trafikföretag eller researrangör och godset anländer till destinationen utomlands minst 12 timmar efter att den försäkrade anlänt.

Av anskaffningskostnaderna för nödvändighetsartiklar ersätts

- högst upp till 100 euro per försäkrad för varje påbörjat dygn efter förseningen på 12 timmar
- högst 400 euro per försäkrad
- högst försäkringsbeloppet per resa som antecknats i försäkringsbrevet.

2.3 Övriga kostnader

Resgodsförsäkringen ersätter även

- den försäkrades skäligena kostnader för letandet efter resgods som försvunnit under transporten om godset överlåtit till hotell, servicestation, transport- eller trafikföretag, researrangör eller motsvarande
- skäligena kostnader för räddning och begränsning av skada på resgods
- extraordinära rese-, inkvarterings- och telefonkostnader upp till 200 euro om dessa orsakats på grund av att pass, visum eller resebiljetter förnyats under resan.

3 Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifterna är anvisningar för agerande och genom att följa dem kan man förhindra uppkomsten av skada eller begränsa skadan. Om försäkringstagaren, den försäkrade eller därmed jämförbar person inte följer säkerhetsföreskrifterna och försummelsen konstateras ha inverkat på uppkomsten eller omfattningen av skadan, kan ersättningen minskas eller helt vägras.

1. När egendom överläts till utomstående för transport eller hantering ska vätskor samt smutsande och frätande ämnen packas så säkert att de inte kan orsaka skada på annat resgods vid läckage eller om de går sönder.
2. Instruktioner och förpackningsanvisningar från transportören ska följas. Egendom som transporteras ska förpackas ändamålsenligt så att egendomen utstår normala väderleks- och transportpåfrestningar. Ömtåliga föremål, t.ex. kameror, datorer och glasföremål ska transporteras som handbagage i allmänna trafikmedel.
3. Resgodset ska med tanke på stöldfara övervakas och hållas i omedelbar närhet. Resgods får inte lämnas i allmänna lokaliteter utan övervakning. Med övervakning under resa avses sådan ögonkontakt med egendomen att den försäkrade eller en annan person för den försäkrades del kan upptäcka om någon obehörig rör egendomen.
4. I allmänna trafikmedel ska värdeföremål transporteras som handbagage.
5. Om totalvärdet för värdeföremål, optiska och elektroniska apparater som förvaras på hotellrum eller motsvarande inkvarteringsställe överstiger 350 euro, ska de förvaras i sakenligt separat låsbart utrymme då det är möjligt med tanke på föremålets storlek, bruk och förhållanden, t.ex. i en kappsäck eller kassafack.
6. Lokaliteter för förvaring av resgods samt fönster, dörrar och övriga öppningar ska vara låsta.
7. När värdefull egendom eller egendom med hög stöldrisk, t.ex. optiska och elektroniska apparater samt värdeföremål förvaras i en parkerad bil, husvagn eller annat släp eller i båt ska dörrarna (släpets kåpa) vara låsta och egendomen övertäckt eller på annat sätt undangömd.
8. Vid förvaring av egendom i s.k. gemensamma lokaliteter eller utomhus, ska egendomen vara låst.

9. Anvisningar givna av lokal myndighet, researrangör eller motsvarande instanser ska följas.

4 Ersättningar

4.1 Ansökan om ersättning

En skada ska snarast möjligt anmälas till LokalTapiola. Anmälan kan ske per telefon eller genom att fylla i en skadeanmälan på Internet. LokalTapiola ska också beredas tillfälle att inspektera skadan före skadan repareras eller den skadade egendomen förstörs.

Till ersättningsansökan ska fogas en utredning av platsen och tidpunkten för anskaffningen av den skadade egendomen. Angående nödvändig-hetsartiklar ska verifikat i original fogas till ansökan.

Vid stöld eller annat brott ska polisanmälan göras snarast möjligt till polisen i landet där brottet skedde och LokalTapiola ska tillställas en av polisen given kopia av polisanmälan.

När ett föremål skadats eller försvunnit under transporten, ska skadan anmälas till en representant för transport- eller trafikföretaget och verifikatet som hänför sig till ärendet tillställas LokalTapiola. Om anmälningskyldigheten försummas har LokalTapiola rätt att avdra en skälig andel från ersättningen.

LokalTapiola har rätt att lösa in föremålet eller del av det till det värde det hade före skadan eller betala ersättning enligt föremålets värde med avdrag för restvärdet för det skadade föremålet som förblir hos ersättningsmottagaren.

Om förlorad egendom fås tillbaka efter att ersättningen utbetalats, ska försäkringstagaren omedelbart överlämna egendomen till LokalTapiola eller återbetala ersättningen för den.

Om föremålet försäkrats med flera försäkringar mot samma försäkringsfall, uppgår den totala ersättningen till högst skadebeloppet.

Om skadeförebyggande eller -begränsande skyldigheter försummas kan ersättningen enligt punkt 6.2 i de allmänna avtalsvillkoren minskas eller helt vägras.

I punkt 11 "Ersättningsförfarande" i de allmänna avtalsvillkoren redogörs för ersättningsansökandes och försäkringsbolagets skyldigheter samt preskription.

4.2 Beräkning av ersättningsbeloppet

Syftet med försäkringen är att den ska ersätta verkliga förluster. Därför påverkar åldern på använd egendom beräkningen av skadebeloppet. Beloppet för en ersättningsbar skada beräknas enligt följande beräkningsregler för åldersavdrag:

- Under ibruktagningssåret och det därpå följande kalenderåret ersätts anskaffningspriset på ett nytt motsvarande föremål i sin helhet. Följande kalenderår är ersättningen 90 % och därpå följande kalenderår 80 %, 70 %, 60 %, 50 %, 40 %, 30 %, 20 %, 10 % och 0 %. Vid beräkningen av dagsvärdet för värdeföremål beaktas föremålets ålder, användning, nedsett bruksduglighet eller den inverkan annan motsvarande orsak har på föremålets värde.
- Om den skadade egendomen kan repareras, är skadebeloppet lika stort som reparationskostnaderna enligt reparationsräkningen. Som reparationskostnader ersätts dock högst dagsvärdet för resgodset beräknat med åldersavdrag. LokalTapiola har rätt att i stället för att betala ersättningen kontant låta reparera eller skaffa ett motsvarande föremål.
- Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas stadganden om beskattningen, såsom mervärdesskatten.

Ersättningen kan minskas om den försäkrade genom vårdslöshet bidragit till uppkomsten av skadan eller försummat säkerhetsföreskrifterna. Ersättningen kan även helt vägras om den försäkrade eller annan till ersättning berättigad uppsätligt orsakat skadefallet. Ersättningen kan vägras eller minskas även vid övriga fall som nämns i punkterna 2.2, 5.2, 6 och 7 i de allmänna avtalsvillkoren.

Resansvarsförsäkring

Ansvarsförsäkringens syfte är att enligt dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren och i fall som försäkringen omfattar

- klarlägga grunden och beloppet för ersättningskraven som framställts till den försäkrade

- ersätta person- och saksador som drabbar annan part som den försäkrade enligt gällande lag är skyldig att ersätta
- sköta rättegången om ersättningskravet behandlas i rätten.

1 Ersättningsbara försäkringsfall och begränsningar

1.1 Skada orsakad annan part

Försäkringen ersätter person- och sakskada som den försäkrade under resa orsakat annan part i egenskap av privatperson och som konstaterats under försäkringsperioden och för vilken den försäkrade enligt gällande lag är ersättningskyldig.

Enligt gällande lag är utgångspunkten för ersättning av skador, att var och en ansvarar för sina egna skador. Den försäkrade kan bli ersättningskyldig om han har orsakat skadan genom vårdslöst agerande eller om den försäkrade enligt gällande lag på annat sätt är ersättningskyldig för det inträffade.

1.2 Skador orsakade av barn

Försäkringen ersätter också skada som orsakats av barn som vid skadetidpunkten enligt sin ålder inte kan anses ersättningskyldigt. Skadan ersätts i samma utsträckning som om den hade orsakats av barn som uppnått lägsta ålder för ersättningskyldighet.

Detta stadgande gäller inte skada för vilken någon annan är ersättningskyldig eller skada som orsakats den i vars vård eller övervakning barnet var då skadan inträffade.

1.3 Skador orsakade av hund

Oberoende av vållande ersätter försäkringen personskada orsakad av hund som ägs av den försäkrade samt skada som hunden orsakar vid direkt kollision med motorfordon. Försäkringen ersätter dock inte skada som hundens skötare eller någon annan än den försäkrade är ersättningskyldig för och inte heller skada som orsakats hundens skötare eller person som bor i samma hushåll med skötaren.

1.4 Ersättningsbegränsningar

Skada som drabbar försäkrad eller anställd

Försäkringen ersätter inte skada på

- den försäkrade själv, annan försäkrad eller juridisk person av vilkens bestämmanderätt de försäkrade sammanlagt har över hälften
- anställd hos försäkrad eller därmed jämförbar person till den del han är berättigad till ersättning för skadan enligt lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring.

Avtalsansvar

Försäkringen ersätter inte skada där ersättnings-skyldigheten grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse om ersättningskyldighet utan denna förbindelse inte hade förelegat.

Vetskap om fel

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av fel eller felaktighet som den försäkrade var eller borde ha varit medveten om när försäkringen trädde i kraft.

Egendom i bruk

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som vid skadeorsakande handling eller försummelse är eller var i den försäkrades besittning, lånades eller hade lånats eller annars utnyttjats av den försäkrade.

Försäkringen täcker dock ersättningskyldigheten den försäkrade har för skada som plötsligt orsakas konstruktioner eller apparatur som hör till aktie- eller hyreslägenhet som används som den försäkrades inkvartering under resa.

Egendom under behandling och anförtrodd egendom

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som vid tidpunkten för skadeorsakande gärning eller försummelse den försäkrade eller någon annan för hans räkning hade eller har

- åtagit sig att tillverka, montera, reparera eller på annat sätt hantera eller sköta om
- åtagit sig att förvara
- underställts skydds- eller skadeavvärjningsskyldighet med beaktande av arten av försäkringstagarens verksamhet eller den skadeorsakande handlingen och dess direkta omfattning
- på annat sätt åtagit sig att sköta om.

Trafikskada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på att motorfordon eller motordriven anordning används i trafik som avses i trafikförsäkringslagen eller motsvarande utländsk lag.

Vatten- och luftfarkost

Försäkringen ersätter inte skada på

- fartyg eller båt med registreringsplikt använt
- luftfarkost använt för luftfart när försäkringstagaren är ersättningskyldig på grund av att han äger, innehar eller använder luftfarkosten eller är arbetsgivare till personer som utför, eller själv utför uppgifter i luftfarkosten.

Miljöskador och skador orsakade av fukt och översvämning

Försäkringen ersätter inte skada på

- skakning, buller, värme, lukt, ljus eller annan dylik störning
- rök, sot, damm, ånga, gas eller luftförorening
- förorening eller annan inverkan på jordmån, byggnad, vattentäkt, sjö eller annat vattenområde eller grundvatten
- fukt
- översvämning som orsakats av regn- eller smältvatten.

Försäkringen ersätter dock skada som orsakats av tillfällig händelse eller omständighet till följd av slumpmässigt fel eller som orsakats av att skada eller brist plötsligt och oväntat uppstått på byggnad eller anordning.

Närings- eller förvärvsverksamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakar i annans tjänst, i sin egen yrkes-, förvärvs- eller näringsverksamhet eller som drabbar egendom som hänför sig till den försäkrades förvärvsverksamhet.

Uppsåt, grov vårdslöshet samt skador i samband med brott

Försäkringen ersätter inte skada som uppstått i samband med misshandel, annat brott eller slagsmål.

Ersättningen kan minskas eller vägras om den försäkrade orsakat skadefallet uppsåtligt eller av grov vårdslöshet eller under påverkan av alkohol eller annat rusmedel och denna faktor väsentligt inverkat på skadans uppkomst eller omfattning.

Denna villkorspunkt tillämpas dock inte på skada orsakad av barn under 12 år.

Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

Övrig ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del den ersätts med stöd av en annan ansvarsförsäkring som omfattar den försäkrade.

2 Skadeutredning

2.1 LokalTapiolas skyldigheter

LokalTapiola utreder om den försäkrade är ersättningskyldig i det anmälda skadefallet som omfattas av försäkringen och som överskrider självrisken och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om LokalTapiola meddelat den försäkrade att det är berett att inom gränserna för det högsta ersättningsbeloppet träffa avtal med den skadelidande om ersättning av skadorna som omfattas av försäkringen och den försäkrade inte ger sitt samtycke till detta, har LokalTapiola ingen skyldighet att betala en större skadeersättning och inte heller att ersätta kostnader som uppkommit efter detta eller ytterligare utreda ärendet.

2.2 Den försäkrades skyldigheter

Den försäkrade ska sträva efter att LokalTapiola bereds tillfälle att uppskatta skadebeloppet samt möjlighet att bidra till en uppgörelse i godo. Om den försäkrade ersätter skadan, avtalar därom eller godkänner krav, binder detta inte LokalTapiola om inte ersättningsbeloppet och grunden är uppenbart riktiga.

Den försäkrade är skyldig att

- på egen bekostnad delta i skadeutredning (se allmänna avtalsvillkor punkt 11.1)
- förete LokalTapiola de uppgifter och dokument han har och vilka är av betydelse i skadeutredningen
- skaffa eller uppgöra nödvändiga utredningar och undersökningar som den försäkrade till skäligen kostnader kan få fram.

Om skadan leder till rättegång, ska den försäkrade omedelbart underrätta LokalTapiola om detta. Om den försäkrade inte på förhand underrättar

LokalTapiola om rättegång, är LokalTapiola inte skyldigt att ersätta kostnader eller utgifter som uppstått på grund av rättegången.

3 Ersättningar

3.1 Skadeersättning

Försäkringen ersätter den skadeersättning försäkringstagaren är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet uträknas enligt skadeståndsbestämmelserna och rättspraxisen.

3.2 Avvärjningskostnader vid hotande skaderisk

Den försäkrade är vid omedelbart hotande eller inträffat försäkringsfall skyldig att avvärja skadan eller begränsa den (se allmänna avtalsvillkor punkt 6.2). Denna skyldighet gäller endast åtgärder varmed avvärjs ansvarsskador som omedelbart hotar en annan part, men inte sådana åtgärder i efterhand som sträcker sig utöver detta, såvida inte överenskommelse om åtgärderna träffas med LokalTapiola. Försäkringen ersätter kostnaderna för dessa omedelbara åtgärder.

3.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga skadeutredningskostnader. Försäkringen ersätter dock inte sådana utredningskostnader som uppstått för den försäkrade vilka den försäkrade enligt villkoren är skyldig att själv betala eller vilka inte avtalats separat med LokalTapiola.

Om skadeersättningsärendet kommer upp vid domstol och kravet till sin grund uppenbart gäller en ersättningsbar skada, sköter LokalTapiola rättegången på den försäkrades vägnar och betalar nödvändiga och skäligen rättegångskostnader som hänför sig till rättegången. Ersättning av rättegångskostnader kräver dessutom att LokalTapiola kunnat utse en advokat som representerar den försäkrade. Om rättegången också gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den andel av kostnaderna som det av försäkringen täckta ersättningskravet står för.

Advokat- och rättegångskostnader ersätts enligt rättsnormer för rättegångskostnader på basis av rättegångsbalken och lagen om rättegång i brott-

mål. Vid bedömningen av arvodens och kostnaders skälighet beaktas värdet på förmånen som är stridig, ärendets svårighetsgrad och omfattning samt mängden och kvaliteten på utfört arbete.

3.4 Ersättningsbelopp

Det sammanlagda maximibeloppet för ersättning som betalas per en resa är försäkringsbeloppet som antecknats i försäkringsbrevet inklusive utrednings- och rättegångskostnaderna. Avväjningskostnader ersätts enligt punkt 6.2 i de allmänna avtalsvillkoren.

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet anses som ett skadefall oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder anses de höra till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

Självrisk

Den försäkrade har i varje skadefall en självrisk av skadebeloppet. Självriskan har antecknats i försäkringsbrevet.

3.5 Solidariskt ansvar

Om flera är solidariskt skyldiga att ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del av skadan som motsvarar den försäkrades skyldighet samt den eventuella förmån han haft av skadefallet. Om inte annat av tidigare nämnda orsaker framgår, ersätter försäkringen högst andelen per capita av den totala skadan.

3.6 Avtal om skadestånd

Om LokalTapiola meddelat den försäkrade att LokalTapiola är berett att inom ramen för försäkringsbeloppet avtala med den skadelidande om att ersätta skadorna och den försäkrade inte går med på detta, är LokalTapiola inte skyldigt att ersätta kostnader som uppstått härefter och inte heller att vidare utreda ärendet.

Om den försäkrade ersätter skadan eller ingår annat avtal därom, binder detta inte LokalTapiola om inte ersättningsbeloppet och grunden är uppenbart riktiga.

3.7 Mervärdesskatt

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Allmänna avtalsvillkor

Dessa allmänna avtalsvillkor tillämpas på person- och skadeförsäkringsavtal. Med försäkring avses ett avtal på vilket tillämpas försäkringsvillkoren som försäkringsbolaget uppgett. Lagen om försäkringsavtal fastställer konsumentens och därmed likställd juridisk persons ställning som avtalspart. Lagen om försäkringsavtal (543/94) innehåller bestämmelser som påverkar avtalsrelationen mellan kunden och försäkringsbolaget och i vissa fall tredje parts rättigheter. Stadgandena i lagen om försäkringsavtal tillämpas i sin helhet på detta försäkringsavtal.

Nedan följer en del av de centrala stadgandena i lagen och de aspekter som enligt lagen ska fastställas i försäkringsvillkoren samt andra allmänna principer och avtalsvillkor som tillämpas på LokalTapiolas kundförhållanden.

Förutom dessa allmänna avtalsvillkor tillämpas på försäkringsavtalet försäkringsvillkoren och säkerhetsföreskrifterna antecknade i försäkringsbrevet samt finsk lag.

Försäkringsbolagen övervakas av Finansinspektionen.

1 Några centrala begrepp

(*FAL 2 §, 6 §, 16 §, 17 § och 31 §*)

Det centrala innehållet i försäkringsavtalet fastställs i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren, vilka utgörs av de Allmänna avtalsvillkoren och specialvillkoren som tillämpas på respektive försäkring.

Med **försäkringsbolag**, **försäkringsgivare** och **LokalTapiola** avses LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag eller LokalTapiolas regionbolag.

På försäkringsbrevet ser du vilket bolag som beviljat din försäkring, dvs. försäkringsgivaren.

Med **skadeförsäkring** avses försäkring för förlust som orsakas av sakskada, skadeståndsskyldighet eller annan förmögenhetsskada.

Med **personförsäkring** avses en försäkring vars objekt är en fysisk person. Sjukkostnads-, olycksfalls- och resenärförsäkringar är personförsäkringar.

Med **gruppförmånsförsäkring** avses en försäkring som erbjuds en grupp och där den försäkrade betalar premien helt eller delvis.

Med **försäkringstagare** avses den som har ingått försäkringsavtal med försäkringsbolaget.

Med **försäkrad** avses den till vars förmån försäkringen är i kraft.

Med **försäkringsperiod** avses den avtalade giltighetstid som antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortgår en avtalad försäkringsperiod åt gången, såvida inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

Med **premieperiod** avses den tidsperiod för vilken premie enligt avtal regelbundet ska betalas.

Med **försäkringsfall** avses den skada eller händelse på basis av vilken ersättning utbetalas med stöd av försäkringen.

Med **säkerhetsföreskrift** avses en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen utfärdad skyldighet att iakttä bestämmelser i syfte att hindra eller begränsa uppkomsten av en skada.

2 Givande av information innan avtalet ingås

2.1 Försäkringsbolagets informationsplikt

(*FAL 5 § och 9 §*)

Före ett försäkringsavtal ingås ger försäkringsbolaget försäkringssökanden den information om försäkringsformer, försäkringspremier och villkor samt övriga uppgifter som behövs för att välja en lämplig försäkring för försäkringsbehovet som fastställts för sökanden. När informationen ges ska uppmärksamhet även fästas vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet. Vid distansförsäljning av försäkringar ges även förhandsuppgifterna som avses i kapitel 6 a i konsumentskyddslagen. Med distansförsäljning avses t.ex. försäljning av försäkringar per telefon eller på Internet.

Om försäkringsbolaget eller dess representant vid marknadsföringen av en försäkring har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller har gett honom felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet vara i kraft med det innehåll som försäkringstaga-

ren hade skäl att sluta sig till utgående från den information han fått.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt

(FAL 22 §, 23 § och 24 §)

Innan försäkringen beviljas ska försäkringstagaren och den försäkrade ge korrekta och fullständiga svar på frågor som ställs av försäkringsbolaget och som kan vara av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål korrigera upplysningar som han gett försäkringsbolaget och som han konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av upplysningsplikten ovan, är försäkringsavtalet inte bindande för försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget har rätt att behålla de inbetalda premierna också om försäkringen förfaller.

2.2.1 Följderna av försäkringstagarens försummelse av upplysningsplikt vid skadeförsäkring

(FAL 23 §, 34 § och 58 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har försummat sin upplysningsplikt, kan ersättningen sänkas eller vägras. Vid prövningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, ska det beaktas vilken betydelse den omständighet som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgifterna gällt har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren, den försäkrade eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sätts ned. Mindre avvikelser i premier ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

2.2.2 Följderna av försäkringstagarens försummelse av upplysningsplikt vid personförsäkring

(FAL 24 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa, försummat sin upplysningsplikt och försäkringsbolaget inte skulle ha beviljat försäkringen om riktiga och fullständiga svar hade erhållits, är försäkringsbolaget fritt från ansvar.

Om försäkringsbolaget hade beviljat försäkringen endast mot en högre premie eller på andra villkor än avtalat, begränsas försäkringsbolagets ansvar så att det motsvarar den avtalade försäkringspremien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om de ovan nämnda följderna av försummelse av upplysningsplikt skulle leda till uppenbar oskälighet ur försäkringstagares eller annan ersättningsberättigads synpunkt kan de jämkas.

3 Inträdande av försäkringsbolagets ansvar och avtalets giltighetstid

3.1 Inträdande av försäkringsbolagets ansvar

(FAL 11 §)

Om man inte individuellt överenskommit om annan tidpunkt med försäkringstagaren, börjar försäkringsbolagets ansvar när försäkringsbolaget eller försäkringstagaren godkänner den andra partens anbud. Tidpunkten för antagandet är när det antagande svaret getts eller sänts. Avtalsparterna kan avtala om en senare men inte om en tidigare tidpunkt för ikraftträdandet.

Om försäkringstagaren till försäkringsbolaget har gett eller sänt en skriftlig försäkringsansökan och det är uppenbart att försäkringsbolaget skulle ha godkänt ansökan, ansvarar försäkringsbolaget också för försäkringsfall som har inträffat efter det att ansökan gavs eller sändes.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har gett eller sänt till försäkringsbolagets representant anses ha getts eller sänts till försäkringsbolaget.

Om det inte finns någon utredning om vid vilken tid på dygnet ett svar eller en ansökan har getts eller sänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

En förutsättning för inträdandet av försäkringsgivarens ansvar är att premien för försäkringsperioden har betalats

- alltid när det gäller tidsbegränsad försäkring
- när det finns anledning på grund av försäkrings karaktär eller annan särskild orsak.

Förutsättningen för betalningen antecknas i fakturan för försäkringspremierna.

3.2 Grunder för beviljande av personförsäkring

(FAL 10 §)

Premien och övriga avtalsvillkor fastställs på basis av den försäkrades hälsotillstånd vid tidpunkten för försäkringsansökan gavs eller sändes. Försäkringsbolaget avslår inte en ansökan om personförsäkring på grundval av att försäkringsfallet inträffat eller att hälsotillståndet för den person för vilken försäkringen söks försämrats efter att ansökningsdokumenten getts eller sänts till försäkringsbolaget.

3.3 Försäkringsavtalets giltighet i skadeförsäkring

(FAL 16 §)

Efter utgången av den första försäkringsperioden gäller försäkringsavtalet en avtalad försäkringsperiod åt gången om inte försäkringstagaren eller försäkringsbolaget säger upp avtalet. Försäkringsavtalet kan även upphöra på grund av orsaker nämnda i punkt 4.2 och 16.

Ett tidsbegränsat försäkringsavtal är i kraft under den avtalade perioden.

3.4 Försäkringsavtalets giltighet i personförsäkring

(FAL 17 a §)

Efter utgången av den första premieperioden gäller försäkringsavtalet en avtalad premieperiod åt gången om inte försäkringstagaren eller försäkringsbolaget säger upp avtalet. Om premieperioden

är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, har försäkringsbolaget rätt att säga upp avtalet endast i slutet av kalenderåret. Försäkringsavtalet kan även upphöra på grund av andra orsaker nämnda i punkt 4.2 och 16.

Ett tidsbegränsat försäkringsavtal är i kraft under den avtalade perioden.

4 Premie

4.1 Betalning av premien

(FAL 38 §)

Premien ska betalas inom en månad efter att försäkringsbolaget har sänt försäkringstagaren fakturan som gäller premien. Den första premien behöver dock inte betalas förrän försäkringsbolagets ansvar inträtt. De följande premierna behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början. Om försäkringsbolagets ansvar till någon del inträder senare behöver premien för denna del dock inte betalas förrän försäkringsbolagets ansvar inträtt.

Premien för tidsbegränsad försäkring ska betalas innan försäkringen träder i kraft. Att premien betalats är en förutsättning för att försäkringsbolagets ansvar ska inträda.

Flera försäkringar som beviljats av samma eller olika försäkringsbolag samt premierna för dessa försäkringar kan sammanslås i ett avtal och i en faktura. I så fall faktureras de sammanslagna premierna i en betalningspost eller flera betalningsposter i enlighet med avtalet. Premie som allokaterats till försäkringsavtalet fördelas mellan alla försäkringar i avtalet i proportion enligt betalningen och debiteringen så att alla fortlöpande försäkringar är i kraft fram till samma datum.

Om försäkringstagarens betalning inte täcker försäkringsbolagets alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp som betalas. Försäkringstagarens betalning allokteras i första hand i enlighet med referensuppgifterna i den betalda fakturan om försäkringstagaren inte i samband med betalningen skriftligen bestämt annat.

4.2 Dröjsmål med premien

(FAL 39 §)

Om försäkringstagaren har försummat att betala premien inom den tidsfrist som stadgas i punkt 4.1 har försäkringsbolaget rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter att uppsägningsmeddelandet avsändes.

Om försäkringstagaren betalar premien före utgången av uppsägningstiden, upphör försäkringen likväl inte när uppsägningstiden löper ut. Försäkringsbolaget nämner denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upphör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningstidens utgång. I uppsägningsmeddelandet nämns också denna möjlighet att försäkringen fortsätter gälla en viss tid.

Om premien inte betalas inom den tidsfrist som avses ovan i punkt 4.1, uppbärs för dröjsmålet dröjsmålsränta i enlighet med räntelagen.

4.3 Betalning av försenad skadeförsäkringspremie

(FAL 42 §)

Om en försäkringstagare betalar premien efter att försäkringen upphört, inträder försäkringsbolagets ansvar dagen efter att premien betalats. Försäkringen gäller härvid till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden, räknat från det att försäkringen på nytt trätt i kraft.

Om försäkringsbolaget inte vill sätta i kraft en upphörd försäkring meddelar försäkringsbolaget till försäkringstagaren inom 14 dagar från och med premiebetalningen att försäkringsbolaget vägrar ta emot betalningen.

4.4 Betalning av försenad personförsäkringspremie

(FAL 39 § och 43 §)

Om personförsäkringen upphört på grund av att en senare än den första premien inte betalats träder försäkringen åter i kraft om försäkringstagaren betalar den obetalda premien inom sex månader fr.o.m. tidpunkten försäkringen upphörde. Försäkringsbolaget nämner denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet. Om försäkringen börjar gälla åter, inträder försäkringsbolagets ansvar dagen efter att premien betalats.

4.5 Premie om försäkringen upphör under försäkringsperioden

(FAL 45 §)

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt har försäkringsbolaget rätt till premie endast för den tid under vilken dess ansvar varit i kraft.

Försäkringsbolaget återbetalar till försäkringstagaren den andel av premien som motsvarar den återstående försäkringsperioden. Premien återbetalas emellertid inte, om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen i sådana situationer som avses i punkt 2.2. Premien återbetalas inte heller om det premiebelopp som ska återbetalas är mindre än 8 euro.

4.6 Kvittning av premie och övriga fordringar

Från premie som återbetalas kan avdras förfallna premier som mottagaren av återbetalningen inte betalat samt övriga försäkringsbolagets förfallna och ostridiga fordringar på alla de försäkringsbolags vägnar som kan stå som försäkringsgivare i samma avtal eller faktura.

5 Givande av information under avtalets giltighetstid

5.1 Försäkringsbolagets informationsplikt

(FAL 6, 7 och 9 §)

Efter att ett försäkringsavtal ingåtts ger försäkringsbolaget försäkringstagaren försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Under försäkringens giltighetstid ska försäkringsbolaget årligen informera försäkringstagaren om försäkringsbeloppet och om andra sådana omständigheter som gäller försäkringen och som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren (årsmeddelande).

Om försäkringsbolaget eller dennes representant under försäkringens giltighetstid har gett bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter om försäkringen anses försäkringsavtalet vara i kraft med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att anta utgående från den information han fått, förutsatt att sådana bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter kan anses ha inverkat på försäkringstagarens förfarande. Detta gäller dock inte information som försäkringsbolaget eller dess representant har gett om en förestående ersättning efter ett försäkringsfall.

5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning i skadeförsäkring

(FAL 26 och 34 §)

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i ett sakförhållande som antecknats i försäkringsbrevet under försäkringsperioden skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks.

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget om sådan ändring senast en månad efter att försäkringstagaren mottagit årsmeddelandet som följer efter ändringen. Försäkringsbolaget påminner försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet. Uppgifter som försäkringstagaren ska meddela är t.ex. reparations-, ändrings- eller utvidgningsarbeten utförda i försäkringsobjektet och förändring av försäkringsobjektets bruksändamål. Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin skyldighet att meddela om ökning av risken, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömningen om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse de förändrade förhållandena som ökat risken haft på skadans uppkomst. Dessutom beaktas försäkringstagarens uppsåt eller typen av oaktamhet samt omständigheterna i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sätts ned. Mindre avvikelser i premier ger dock inte rätt till nedsättning av försäkringsersättningen.

5.3 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning i personförsäkring

(FAL 24 och 27 §)

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget om riskökande ändringar i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och som är av betydelse för bedömning av försäkringsbolagets ansvar, t.ex. ändringar som gäller yrke, hobbyer, bosättningsort eller upphörande av annat försäkringskydd. Sådana ändringar ska meddelas till försäkringsbolaget senast en månad efter att försäkringstagaren mottagit årsmeddelandet som följer efter ändringen. Ändring i hälsotillstånd behöver inte anmälas. Försäkringsbolaget påminner försäkringstagaren om upplysningsplikten i årsmeddelandet.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktamhet som inte kan anses ringa försummat sin skyldighet att meddela riskökningen ovan och försäkringsbolaget till följd av ändringen inte längre skulle ha hållit försäkringen i kraft, är försäkringsbolaget fritt från ansvar. Om försäkringsbolaget däremot hade fortsatt försäkringen men endast mot en högre premie eller på andra villkor, begränsas försäkringsbolagets ansvar så att det motsvarar den avtalade premien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om de ovan nämnda följderna av försummande av upplysningsplikt skulle leda till uppenbar oskälighet ur försäkringstagarens eller annan ersättningsberättigads synpunkt kan de jämkas.

6 Skyldighet att hindra och begränsa skada vid skadeförsäkring

6.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter

(FAL 31 och 34 §)

Den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som nämns i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren eller som i övrigt skriftligen utfärdats. Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaksamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna, kan den ersättning som ska utbetalas till honom sänkas eller förvägras. Vid bedömningen om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse försummelsen av att iaktta säkerhetsföreskrifterna haft på skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller typen av oaksamhet samt förhållandena i övrigt.

Vid ansvarsförsäkring sänks eller vägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaksamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligen eller av grov oaksamhet har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifter eller om den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel har varit en bidragande orsak till försummelsen, kan ersättningen sänkas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat att följa en säkerhetsföreskrift av grov oaksamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel varit en bidragande orsak till försummelsen, betalar försäkringsbolaget dock i samband med ansvarsförsäkring till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har lyckats driva in vid konkurs eller utsökning på grund av att den försäkrade konstaterats vara insolvent.

6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa skada (räddningsplikt)

(FAL 32, 34 och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, ska den försäkrade efter förmåga avvärja eller begränsa skadan. Om skadan orsakats av en utomstående, ska

den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara försäkringsbolagets rätt gentemot skadevållaren. Den försäkrade ska t.ex. försöka utreda skadevållarens identitet. Om skadan framkallats genom en straffbar gärning, ska den försäkrade utan dröjsmål underrätta polismyndigheterna därom och i rätten yrka på straff till förövarna, om försäkringsbolagets intresse kräver detta. Den försäkrade ska också i övrigt iaktta försäkringsbolagets föreskrifter för avvärjning och begränsning av skada. Försäkringsbolaget ersätter skäligen kostnader för uppfyllande av räddningsplikten ovan, även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas.

Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaksamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat räddningsplikten ovan, kan den ersättning som ska utbetalas till honom sänkas eller vägras. Vid bedömningen om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse försummelsen haft på skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller typen av oaksamhet samt förhållandena i övrigt.

6.3 Försummelse av säkerhetsföreskrifter och räddningsplikt i ansvarsförsäkringen

(FAL 32, 34 och 61 §)

Vid ansvarsförsäkring sänks eller vägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaksamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligen eller av grov oaksamhet har försummat sin räddningsplikt eller att iaktta säkerhetsföreskriften eller om den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel har varit en bidragande orsak till försummelsen, kan ersättningen sänkas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat sin räddningsplikt eller att iaktta säkerhetsföreskriften av grov oaksamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel varit en bidragande orsak till försummelsen, betalar försäkringsbolaget dock i samband med ansvarsförsäkring till en skadelidande fysisk person den del av ersättningarna som denne inte har lyckats driva in vid konkurs eller utsökning på grund av att den försäkrade konstaterats vara insolvent.

7 Orsakande av försäkringsfall

Försäkringsbolaget är fritt från ansvar gentemot en försäkrad som har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen (FAL 28 och 30 §).

7.1 Skadeförsäkring

(FAL 30 § och 34 §)

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel varit en bidragande orsak till försäkringsfallet, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömning av om ersättning ska nedsättas eller vägras beaktas vilken betydelse den försäkrades åtgärder haft på uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller typen av oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Ansvarsförsäkring
(gäller endast försäkringsavtal som inkluderar ansvarsförsäkring)

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel varit en bidragande orsak till försäkringsfallet, betalar försäkringsbolaget dock i samband med ansvarsförsäkring till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har lyckats driva in vid konkurs eller utsökning på grund av att den försäkrade konstaterats vara insolvent.

7.2 Personförsäkring

7.2.1 Försäkringsfall som den försäkrade orsakat

(FAL 28 §)

Om den försäkrade orsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet kan försäkringsbolagets ansvar minskas enligt vad som är skäligt med beaktande av omständigheterna.

7.2.2 Försäkringsfall som berättigad till försäkringsersättning orsakat

(FAL 29 §)

Om en annan person än den försäkrade med rätt till försäkringsersättning orsakat försäkringsfallet

uppsåtligen, är försäkringsbolaget fritt från ansvar gentemot denna person.

Personen som orsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller som på grund av sin ålder eller sitt sinnestillstånd inte kan dömas till straff för brott, kan han få försäkringsersättningen eller en del av ersättningen endast ifall det anses skäligt med beaktande av de omständigheter under vilket försäkringsfallet inträffade.

Om den försäkrade avlidit betalas till övriga ersättningsberättigade den andel av försäkringsersättningen som inte betalas till parten eller parterna som orsakat försäkringsfallet.

8 Identifikation vid skadeförsäkring

(FAL 33 §)

Vad som ovan stadgas om den försäkrade i fråga om framkallande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas på den som

10. med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg;
11. tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom; eller
12. bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med honom.

Vad som ovan stadgas om den försäkrade i fråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

9 Otillräknelighet och tvångsläge

9.1 Skadeförsäkring

(FAL 36 §)

Försäkringsbolaget får inte för att undgå eller begränsa ansvar åberopa punkt 6 och 7, om den försäkrade när han framkallade ett försäkringsfall eller när han åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott. Försä-

ringsbolaget får inte för att undgå eller begränsa sitt ansvar åberopa punkt 5.2, 6 och 7 i det fall att den försäkrade, när han framkallade ökningen av risken eller försäkringsfallet eller åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten, handlade i syfte att hindra person- eller egendoms-skada under sådana förhållanden att försummel-sen eller åtgärden kunde försvaras. Vad som i denna punkt sagts om den försäkrade tillämpas även på en i punkt 8 avsedd person som identifie-ras med den försäkrade.

9.2 Personförsäkring

(FAL 36 §)

Försäkringsbolaget får inte för att undgå eller begränsa ansvar åberopa punkt 7 ovan om den försäkrade när han framkallade ett försäkrings-fall eller när han åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott. Försäkringsbolaget får inte för att undgå eller begränsa sitt ansvar åberopa punkt 5.3 och 7 i det fall att den försäkrade, när han orsakade ökningen av risken eller försäkringsfallet handlade i syfte att hin-dra skada på person eller egendom, under sådana omständigheter att försummens eller åtgärden kan försvaras.

10 Förmånstagarförordnande vid personförsäkring

10.1 Förmånstagare

(FAL 47 §)

Försäkringstagaren har rätt att fastställa den per-son som i stället för försäkringstagaren eller den försäkrade är berättigad till försäkringsersättningen som utbetalas (förmånstagare). För-säkringstagaren kan ändra eller upphäva för-månstagarförordnandet om försäkringsfallet där förordningen är ämnad att tillämpas inte inträffat.

Om förmånstagarförordnandet är i kraft tillfaller inte försäkringsersättningen vid den försäkrades dödsfall till den försäkrades dödsbo. Försäkrings-ersättningen tillfaller till den försäkrades dödsbo om förmånstagarförordnande inte föreligger och ersättningen i försäkringsvillkoren inte fastställts att betalas till försäkringstagaren.

10.2 Förmånstagarförordnandets form

(FAL 48 §)

Förmånstagarförordnandet eller upphävande eller ändring av förmånstagarförordnandet är ogiltigt om upphävandet eller ändringen inte skriftligt meddelats till försäkringsbolaget.

11 Ersättningsförfarande

11.1 Ersättningssökandens skyldigheter

(FAL 32 §, 69 § och 72 §)

Den som söker ersättning ska ge försäkringsbola-get sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av försäkringsbolagets ansvar. Dessa handlingar och uppgifter är t.ex. sådana varav framgår huruvida ett försäkringsfall har inträffat, hur stor skada som uppstått och till vem ersätt-ning ska utbetalas. Den som söker ersättning är skyldig att på egen bekostnad skaffa de utred-ningar som vederbörande bäst har tillgång till, dock med beaktande också av försäkringsbolagets möjligheter att skaffa utredning.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att betala ut ersättning innan bolaget fått utredningarna ovan. Om den som söker ersättning efter ett försäk-ringsfall svikligen har lämnat oriktiga eller brist-fälliga upplysningar till försäkringsbolaget som är av betydelse för utredningen av försäkringsbola-gets ansvar kan ersättningen sänkas eller förvä-gras enligt vad som är skäligt med hänsyn till för-hållandena.

Den försäkrade ska enligt sina möjligheter delta i skadeutredningen samt bidra till att utreda den egentliga orsaken till skadan samt skadevålla-ren. Den försäkrade får inte försvåra skadeutred-ningen genom att avlägsna sig från skadepplatsen, inta alkohol eller droger efter skadefallet eller på annat sätt försvåra skadeutredningen.

Försäkringsbolaget ska beredas tillfälle att inspek-tera skadad egendom innan den repareras eller förstörs.

11.2 Preskription av rätten till ersättning

(FAL 73 §)

Försäkringsersättning ska sökas från försäkringsbolaget inom ett år från att den ersättningssökande fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden som försäkringsfall orsakat. Ersättningsanspråket ska i varje fall framställas inom 10 år från försäkringsfallet eller om försäkringen tecknats för personskada eller skadeståndsskyldigheten från att skadepåföljden uppstått. Med framställande av ersättningsanspråk jämställs anmälan om försäkringsfall. Om ersättningsanspråket inte framställs inom tidsfristen ovan förlorar den som söker ersättning sin rätt därtill.

11.3 Försäkringsbolagets skyldigheter

(FAL 7 §, 9 §, 68 § och 70 §)

Efter att ett försäkringsfall inträffat ger försäkringsbolaget den som söker ersättning, såsom t.ex. den försäkrade, förmånstagare och skadelidande i situationer som avses i punkt 17.4 vid ansvarsförsäkring, uppgifter om försäkringens innehåll och förfarandet vid ansökan om ersättning. Eventuella förhandsuppgifter som den sökande fått om den förestående ersättningen, ersättningsbeloppet eller sättet på vilket ersättning utbetalas inverkar inte på ersättningskyldigheten i enlighet med försäkringsavtalet.

Försäkringsbolaget utbetalar med anledning av ett försäkringsfall utan dröjsmål, och senast inom 30 dagar efter att bolaget fått de handlingar och uppgifter som behövs för utredning av bolagets ansvar, ersättning enligt försäkringsavtalet eller meddelar att ersättning inte utbetalas. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, betalar försäkringsbolaget emellertid ut den ostridiga delen av ersättningen inom nämnda tid. På försenad ersättning betalar försäkringsbolaget dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82).

Försäkringsbolaget delger också den skadelidande om ett ersättningsbeslut som gäller ansvarsförsäkring.

Försäkringsbolaget underrättar förmyndarmyndigheten på den omyndiges hemort om till den omyndige betalas annan ersättning än försäkringsersättning för kostnad eller förmögenhetsför-

lust om den totala ersättningen överstiger 1 000 euro.

11.4 Kvittning av premie och övriga fordringar

Från ersättning kan avdras den försäkrades obetalda förfallna premier samt obetalda förfallna premier för försäkringen på basis av vilken ersättning ansöks samt övriga förfallna ostridiga försäkringsbolagets fordringar i enlighet med de allmänna kvittningsvillkoren.

12 Försäkringsersättning vid skadeförsäkring

12.1 Överförsäkring och berikandeförbud

(FAL 57 §)

Egendom eller ett intresse har överförsäkrats, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde. Försäkringsbolaget är inte skyldigt att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dennes representant ska ersättningen på basis av överförsäkring betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

12.2 Underförsäkring

(FAL 58 §)

Egendom eller ett intresse har underförsäkrats, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde. Till följd av försäkringsfall som drabbat underförsäkrad egendom eller underförsäkrat intresse ersätter försäkringsbolaget endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dennes representant, ska ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

13 Överklagande av försäkringsbolagets beslut

(FAL 8 §)

Försäkringstagaren eller ersättningssökanden har till sitt förfogande olika medel för att söka ändring i försäkringsbolagets beslut. Denne kan kontakta den person som i försäkringsbolaget handlagt ärendet eller söka ändring hos försäkringsbolagets Kundmedlingsbyrå, fråga om råd och handledning hos FINEs Försäkrings- och finansrådgivning eller begära rekommendation om avgörande från FINE eller konsumenttvistenämnden. Denne har dessutom rätt att väcka talan mot försäkringsbolaget. Att ärendet behandlas hos FINE eller konsumenttvistenämnden hindrar inte att talan väcks. Däremot behandlar dessa besvärinstanser inte ett ärende som redan prövats i domstol eller som är anhängigt i domstol.

13.1 Omprövningsbegäran och Kundmedlingsbyrån

Om försäkringstagaren eller ersättningssökanden misstänker ett fel i försäkringsbolagets beslut, har denne rätt att få noggrannare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. Försäkringsbolaget korrigerar beslutet om det visar sig vara felaktigt.

Om ärendet trots omprövningsbegäran inte har blivit utrett, kan kunden kontakta Kundmedlingsbyrån. Kundmedlingsbyrån är LokalTapiolas interna kanal för sökande av ändring och den handlägger frågor i anslutning till frivilliga skadeförsäkringar, livförsäkringar och placeringstjänster. Kundmedlingsbyrån handlägger skriftliga ändringssökanden som inte är anhängiga i andra besvärinstanser. Ändring ska sökas inom tre månader efter att kunden har fått det skriftliga beslutet.

13.2 FINE och konsumenttvistenämnden

Om försäkringstagaren eller ersättningssökanden är missnöjd med försäkringsbolagets beslut, kan denne be om råd och handledning hos FINEs Försäkrings- och finansrådgivning. Den är ett opartiskt organ vars uppgift är att ge konsumenter råd i bank-, försäkrings- och värdepappersärenden.

FINEs Försäkrings- och finansrådgivning och Försäkringsnämnden ger även beslutsrekommendationer i tvistemål som gäller tolkning och

tillämpning av lagar och försäkringsvillkor i ett försäkringsförhållande.

Beslutsrekommendation kan även begäras av Konsumenttvistenämnden som ger endast utlåtanden till konsumenter.

Rådgivningstjänsterna och beslutsrekommendationerna är avgiftsfria.

13.3 Tingsrätt

(FAL 74 §)

Om försäkringstagaren eller ersättningssökanden inte nöjer sig med försäkringsbolagets beslut, kan denne väcka talan mot försäkringsbolaget. Talan kan väckas antingen vid tingsrätten på sakägarens hemort i Finland eller vid tingsrätten på försäkringsbolagets hemort eller vid tingsrätten på orten där skadan inträffade, om inte annat framgår av internationella avtal som Finland ingått.

Talan med anledning av försäkringsbolagets beslut ska väckas inom tre år efter att sakägaren fått skriftligt meddelande om försäkringsbolagets beslut och denna tidsfrist. När tidsfristen löpt ut går rätten att väcka talan förlorad. Handläggning i nämnder avbryter preskription av talerätt.

14 Försäkringsbolagets regressrätt

14.1 Försäkringsbolagets regressrätt mot tredje part

(FAL 75 §)

Den försäkrades rätt till skadeersättning från ersättningsskyldig tredje part övergår på försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp som försäkringsbolaget betalat. Med stöd av regressrätten kan försäkringsbolaget vid personförsäkring endast kräva de kostnader och förluster av förmögenhet som sjukdom eller olycksfall orsakat.

Om skadan har orsakats av tredje part som privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller annan person som enligt 3 kap. 1 § i skadeståndslagen jämställs med dessa, uppstår för försäkringsbolaget regressrätt hos ifrågavarande person endast om denna orsakat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningskyldig oberoende av oaktsamhet.

Försäkringsbolaget har rätt att kräva ersättningsbeloppet av tredje part också när denne har framkallat försäkringsfallet när denne framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i dennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 1,2 promille eller denne har minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller dennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är kännbart nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan sådana ämnen.

14.2 Försäkringsbolagets regressrätt hos försäkringstagaren, den försäkrade eller med honom jämfästbar person vid skadeförsäkring

(FAL 75 §)

Försäkringsbolaget har rätt att helt eller delvis återkräva den ersättning som bolaget utbetalat till en försäkrad som avses i punkt 17.1 av en sådan försäkringstagare, försäkrad eller med honom i enlighet med punkt 8 jämfästbar person, som har framkallat försäkringsfallet (punkt 7) eller försummat sin skyldighet i enlighet med punkterna nedan:

- 2.2 (upplyningsplikt innan försäkringsavtalet ingås)
- 5.2 (upplyningsplikt om ökning av risken)
- 6.1 (skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifterna)
- 6.2 (skyldighet att avvärja och begränsa skada).

Med stöd av sin regressrätt får försäkringsbolaget återkräva den ersättning som utbetalas i sin helhet, om försäkringsbolaget på de grunder som nämns i punkterna 2.2, 5.2, 6 och 7 skulle vara fritt från ansvar eller vara berättigat att förvägra ersättning. Om ersättningen skulle ha sänkts i enlighet med punkterna ovan får försäkringsbolaget återkräva den del av ersättningen som motsvarar sänkningen.

15 Ändring av försäkringsavtalet

15.1 Ändring av avtalsvillkor inom skadeförsäkringen under försäkringsperioden

(FAL 18 §)

Försäkringsbolaget har rätt att under försäkringsperioden ändra försäkringspremie eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar nya omständigheter om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade försummat sin i punkt 2.2 avsedda skyldighet att lämna uppgifter; eller
2. ändring som avses i punkt 5.2 inträffat under försäkringsperioden i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit till försäkringsbolaget då försäkringsavtalet ingicks eller som antecknats i försäkringsbrevet.

Efter att ha fått meddelandet om ovan nämnda faktorer sänder försäkringsbolaget utan obefogat dröjsmål uppgift om hur och från vilken tidpunkt försäkringspremien eller andra avtalsvillkor ändras.

I meddelandet anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

15.2 Ändring av avtalsvillkor inom personförsäkringen under försäkringsperioden

(FAL 20 §, 27 §)

Försäkringsbolaget har rätt att under försäkringsperioden ändra premie eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de verkliga eller de ändrade omständigheterna om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade uppsätligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, försummat sin upplyningsplikt i punkt 2.2 och försäkringsbolaget, om korrekt och fullständig information skulle ha getts, skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller på andra villkor än avtalat; eller
2. försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av upplyningsplikten i punkt 2.2 och försäkringen trots detta är bindande för försäkringsbolaget på grund av förlikning av påföljderna av försummelsen i enlighet med punkt 2.2.2 eller

3. ändring som avses i punkt 5.3 skett under försäkringsperioden i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelat försäkringsbolaget vid ingåendet av avtalet och om försäkringsbolaget, om korrekt information skulle ha getts, skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller på andra villkor i det fall att omständigheten som hänför sig till den försäkrade skulle ha motsvarat ändringen redan när försäkringen beviljades.

Efter att ha fått kännedom om en faktor ovan sänder försäkringsbolaget till försäkringstagaren utan obefogat dröjsmål ett meddelande om att premien eller villkoren ändras.

I meddelandet anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

15.3 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod

15.3.1 Anmälningsförfarande

(FAL 19 § och 20 a §)

Försäkringsbolaget har rätt att vid utgången av försäkringsperioden ändra försäkringsvillkor, -premie samt andra avtalsvillkor om grunden för ändringen ligger i

- ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsbestämmelse
- en oförutsedd ändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturhändelse, storolycka)
- indexförändring som påverkar försäkringen
- ändring i skadekostnad.

Försäkringsbolaget har dessutom rätt att i villkoren göra smärre ändringar som inte inverkar på försäkringens centrala innehåll.

Om försäkringsbolaget inför ändringar avsedda i punkt 15.3 i försäkringsavtalet ska försäkringsbolaget i samband med premiefakturan sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Vid skadeförsäkring träder ändringen i kraft från och med ingången av den försäkringsperiod och vid personförsäkring från och med ingången av den premieperiod, eller om pre-

mieperioden är kortare än ett år eller den inte har avtalats, från och med ingången av det kalenderår, som först följer efter att det förlöpt en månad från och med det att meddelandet skickades.

15.3.2 Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om försäkringsbolaget ändrar försäkringsvillkor, premier eller andra avtalsvillkor i andra fall än de som nämns i punkt 15.3.1 eller ur försäkringen slopar en kraftigt marknadsförd förmån, ska försäkringsbolaget säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen sker skriftligt minst en månad före utgången av försäkringsperioden.

16 Försäkringsavtalets upphörande

16.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen

(FAL 12 §)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst under försäkringsperioden säga upp försäkringen. Uppsägningen ska ske skriftligt. Uppsägning på annat sätt är ogiltig. Om försäkringstagaren inte fastställt tidpunkt för upphörandet, upphör försäkringen när den skriftliga uppsägningen lämnats in eller sänts till försäkringsbolaget.

Uppsägningsrätt föreligger dock inte om den avtalade giltighetstiden för försäkringsavtalet är kortare än 30 dagar.

16.2 Försäkringsbolagets rätt att säga upp skadeförsäkringen under försäkringsperioden

(FAL 15 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter innan försäkringen beviljades och om försäkringsbolaget med kännedom om rätta omständigheter inte skulle ha beviljat försäkringen
2. förändring som väsentligt ökar risken inträffa under försäkringsperioden och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat i

de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit till försäkringsbolaget då försäkringsavtalet ingicks eller som antecknats i försäkringsbrevet

3. den försäkrade uppsätligt eller av grov vårdslöshet underlåtit att följa säkerhetsföreskrifterna
4. den försäkrade uppsätligt eller av grov vårdslöshet orsakat försäkringsfallet eller
5. den försäkrade har efter försäkringsfallet i bedrägligt uppsåt gett försäkringsbolaget felaktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för fastställandet av försäkringsbolagets ansvar.

16.3 Försäkringsbolagets rätt att säga upp personförsäkringen under försäkringsperioden

(FAL 17 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade uppsätligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa, försummat sin upplysningsplikt i punkt 2.2 och försäkringsbolaget inte skulle ha beviljat försäkringen om korrekta och fullständiga svar hade erhållits;
2. försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av upplysningsplikten i punkt 2.2 och försäkringsavtalet trots det är bindande för försäkringsbolaget på grundval av den ifrågavarande punkten;
3. ändring som avses i punkt 5.3 skett under försäkringsperioden i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelat försäkringsbolaget vid ingåendet av avtalet och om försäkringsbolaget, om korrekt information hade getts, inte skulle ha beviljat försäkringen i det fall att omständigheterna som hänför sig till den försäkrade skulle ha motsvarat ändringen redan när försäkringen beviljades;
4. den försäkrade orsakat försäkringsfallet uppsätligen;
5. den försäkrade har efter försäkringsfallet i bedrägligt uppsåt gett försäkringsbolaget felaktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för fastställandet av försäkringsbolagets ansvar.

16.4 Uppsägning av gruppförmänsförsäkring

(VSL 17 b §)

Om försäkringstagaren för gruppförmänsförsäkringen säger upp sig eller sägs upp från medlemskap i gruppen upphör gruppförmänsförsäkringen. Försäkringsbolaget underrättar försäkringstagaren skriftligt om uppsägningsgrunden och -tidpunkten. Försäkringen upphör att gälla tidigast inom en månad från att meddelandet sänts.

16.5 Försäkringsbolagets uppsägningsförfarande

(FAL 15 § och 17 §)

Försäkringsbolaget utför uppsägningen skriftligt utan obefogat dröjsmål efter att ha fått kännedom om den grund som berättigar till uppsägning. Grunden för uppsägningen anges i uppsägningsmeddelandet. Försäkringen upphör att gälla inom en månad från att meddelandet om uppsägningen sänts. Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen till följd av försummad premiebetalning fastställs i enlighet med punkt 4.2.

16.6 Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen vid utgången av försäkringsperioden

(FAL 16 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen sker skriftligt minst en månad före utgången av försäkringsperioden. Grunden för uppsägningen anges i meddelandet.

16.7 Försäkringsbolagets rätt att säga upp personförsäkringen vid utgången av premieperioden

(FAL 17 a §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av premieperioden. Om premieperioden är kortare än ett år eller om premieperiod inte avtalats har försäkringsgivaren på motsvarande sätt rätt att säga upp försäkringen att upphöra endast vid utgången av kalenderåret. Uppsägningen sker skriftligt senast

en månad innan premieperioden upphör eller, om premieperiod inte avtalats, senast en månad före kalenderåret upphör. Grunden för uppsägningen anges i meddelandet. Försäkringen sägs dock inte upp på grund av att den försäkrades hälsotillstånd försämrats efter det att försäkringen tecknades eller på grund av att ett försäkringsfall inträffat.

16.8 Byte av ägare vid skadeförsäkring

(FAL 63 §)

Skadeförsäkringsavtalet upphör om den försäkrade egendomen till följd av en rättshandling övergår till annan ny ägare än försäkringstagaren själv eller hans dödsbo. Den nya ägaren av egendomen har dock rätt till ersättning om försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter att äganderätten överförs om han inte själv tecknat försäkring för egendomen.

Om till egendomsförsäkringen kopplats andra försäkringar, såsom ansvars-, rättskydds- eller avbrottsförsäkring, upphör en sådan försäkring omedelbart när egendomen överförs till den nya ägaren.

17 Rättigheter för tredje part vid skadeförsäkring

17.1 Övriga försäkrade vilkas egendom täcks av försäkringen

(FAL 62 §)

Utöver vad som i övrigt fastställs om "Försäkrade" i dessa försäkringsvillkor är en egendomsförsäkring i kraft till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll och den som har panträtt och retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

17.2 Den försäkrades ställning vid inträffat försäkringsfall

(FAL 65 §)

För sänkning eller vägran av ersättning åberopar försäkringsbolaget försäkringstagarens eller den försäkrades försummelse att lämna uppgifter (punkt 2.2) eller meddela om riskökning (punkt 5.2) gentemot i föregående punkt avsedd för-

säkrad endast i det fall att försäkrad som avses i punkt 17.1 före försäkringsfallet var medveten om eller borde ha varit medveten om försäkringsstagarens eller annan försäkrads förfarande. Varje försäkrad har på grund av försäkringsfall rätt till ersättning. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade underhandla med försäkringsbolaget samt lyfta ersättningen utom i det fall att den försäkrade namngetts i avtalet eller han själv meddelat att han bevakar sin rätt eller det är fråga om inteckningshavares rätt till andel av ersättning.

17.3 Preferens vid ersättning

(FAL 66 §)

Om egendomsförsäkringen gäller till förmån för person som har panträtt på egendomen som garanti för fordran, har han, även om fordran inte förfallit, rätt till sin andel av ersättningen före ägaren om ägaren inte reparerat skadan eller ställer garanti för reparationen. Vad som här sagts gäller också till förmån för person som har rätt att innehålla egendom som garanti för förfallen fordran. Ägaren har rätt till sin andel av ersättningen före köpare av egendom på retentionsvillkor. För inteckningshavares rätt till andel av ersättning gäller det som fastställts angående inteckningshavares rätt till försäkringsersättning.

17.4 Skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring

(FAL 67 §)

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt från försäkringsbolaget om den försäkrade försatts i konkurs eller annars är insolvent. Om ersättningsanspråk tillställs försäkringsbolaget, ska försäkringsbolaget meddela detta till den försäkrade utan obefogat dröjsmål samt reservera honom rätten att framföra sin redogörelse över försäkringsfallet. Den försäkrade ska också få uppgift om hur ärendet utvecklats. Om försäkringsbolaget godkänner den skadelidandes ersättningsanspråk, binder detta inte den försäkrade.

17.5 Den skadelidandes rätt till sökande av ändring vid ansvarsförsäkring

(FAL 68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av försäkringsbolagets ersättningsbeslut vända sig till försäkringsbolagets Kundmedlingsbyrå, hänskjuta ärendet till prövning av FINEs Försäkrings- och finansrådgivning eller konsumenttvistenämnden eller väcka talan mot försäkringsbolaget eller i enlighet med punkt 13.

18 Handelsblockad

Försäkringen gäller inte till den del försäkrandet eller försäkringens giltighet begränsas av handelsblockad eller embargo som införts på basis av Förenta Nationernas (FN), Europeiska unionens (EU) eller USA:s deklaration eller beslut eller på basis av Finlands lagstiftning.

LokalTapiola utbetalar ingen försäkringsersättning om utbetalningen av ersättningen strider mot sanktioner i anknytning till handelsblockad eller embargo som införts på basis av Förenta Nationernas (FN), Europeiska unionens (EU) eller USA:s deklaration eller beslut eller på basis av Finlands lagstiftning.

19 Hantering av person och skadeuppgifter

LokalTapiola hanterar sina kunders personuppgifter genom att iakttä dataskyddslagstiftningen samt god sed för informationshantering och informationsbehandling. I hanteringen av personuppgifter tar man även annars hand om förverkligandet av kundernas integritetsskydd. Personuppgifter behandlas i syfte att erbjuda LokalTapiolas produkter, tjänster och sköta kundrelationer. Uppgifterna kan även användas i marknadsföring som riktas till våra kunder.

LokalTapiola får uppgifter bland annat av kunden, parter som kunderna befullmäktigat, myndigheters offentliga register och från kreditupplysningsregistret. Det finns dataskyddsbeskrivningar över sparade personuppgifter, som visar vilka uppgifter som sparats i registret.

Uppgifter om kunden lämnas till utomstående enbart med kundens uttryckliga samtycke eller på basis av lagstiftning. Uppgifter om kundkännedom och andra personuppgifter kan användas för att utreda, avslöja och förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Uppgifter kan dessutom överlåtas till myndigheter för att inleda undersökning av penningtvätt och finansiering av terrorism och för att inleda undersökning av sådana brott genom vilka den egendom eller den vinning har fått som är föremål för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

LokalTapiola överlåter uppgifter om anmälda skador till försäkringsbolagens gemensamma skaderegister. Samtidigt kan LokalTapiola kontrollera vilka skadeuppgifter som har anmälts till andra försäkringsbolag. Uppgifterna används i samband med ersättningshandläggningen för att förhindra kriminella gärningar mot försäkringsbolagen.

LokalTapiola spelar in kundsamtal och chatt-samtal för att verifiera ärendet eller för att säkerställa kvaliteten på kundbetjäningen.

Försäkringarna beviljas av dessa ömsesidiga försäkringsbolag
(FO-nummer) som hör till LokalTapiolagruppen:

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola
Huvudstadsregionen - LähiTapiola Pääkaupunkiseutu (2647339-1) | LähiTapiola **Itä**
(2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi** (0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa**
(0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) |
LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Lännen** (0134099-8) | LähiTapiola
Pirkanmaa (0205843-3) | LähiTapiola **Pohjoinen** (2235550-7) | LähiTapiola **Satakunta**
(0137458-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) |
LokalTapiola **Sydkusten** - LähiTapiola Etelärannikko (0135987-5) | LähiTapiola **Uusimaa**
(0224469-0) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo**
(0282283-3) | LokalTapiola **Österbotten** - LähiTapiola Pohjanmaa (0180953-0) |
LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag (0211034-2)

Bolagens kontaktuppgifter finns på adress www.lokaltapiola.fi.

